

T.C.
VAKIFLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Vakıflar Dergisi

Yıl: Aralık 2024 • Sayı: 62

VAKIFLAR DERGİSİ

Yıl: Aralık 2024 - Sayı: 62 - Hakemli dergidir. Haziran ve Aralık olmak üzere yılda iki kez yayınlanır.

Sertifika No: 16651

ISSN: 1011-7474

e-ISSN: 2564-6796

Vakıflar Dergisi, TÜBİTAK ULAKBİM Sosyal Bilimler Veri Tabanı ve EBSCO veritabanı tarafından taranmaktadır.

Sahibi

Vakıflar Genel Müdürlüğü Adına
Sinan Aksu

Yayın Koordinatörü

Hayrullah Çelebi

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Hilal Aydemir

Yayın Yönetmeni

Mehmet Kurtoğlu

Teknik Editör

Dr. Hasan Demirtaş

İngilizce Editörü

Dr. Eva Stamoulou Oral

Yayın ve Editör Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Halit Çal	Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet Çaycı	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Seyfettin Erşahin	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Aladin Husic	Sarajevo Üniversitesi
Prof. Dr. Yılmaz Kurt	Ankara Üniversitesi (Emekli)
Prof. Dr. Kayhan Orbay	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Hatice Oruç	Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet Demir	Kırıkkale Üniversitesi
Doç. Dr. Miyase Koyuncu Kaya	T.C. Millî Eğitim Bakanlığı
Dr. Murat Yılmaz	Cumhurbaşkanlığı Sosyal Politikalar Kurulu

Danışma Kurulu / Advisory Board

Prof. Dr. Muhamed M. Arnaod	The World Islamic Sciences and Education University / Ürdün
Prof. Dr. Fahameddin Başar	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Mehmet Bulut	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Hüseyin Çınar	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Murat Çizakça	KTO Karatay Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Géza Dávid	Institute of Oriental Studies / Macaristan
Prof. Dr. Abdülkadir Dündar	Ankara Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Mehmet Akif Erdoğan	Ege Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Seyfettin Erşahin	Ankara Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Süreyya Faroqhi	İbn Haldun Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Khalifa Hammache	Emir Abdelkader University / Cezayir
Prof. Dr. Mefail Hızlı	Uludağ Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Adnan Kadric	University of Sarajevo / Bosna Hersek
Prof. Dr. Mustafa Kara	Uludağ Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Ziya Kazıcı	Marmara Üniversitesi (Emekli) / Türkiye
Prof. Dr. Bilal Kemikli	Uludağ Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Zekeriya Kurşun	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Heath W. Lowry	Bahçeşehir Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. İbrahim Numan	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak	TOBB Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Mehmet Öz	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Suphi Saatçi	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Haşim Şahin	Sakarya Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Hüsrev Subaşı	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Mehmet Ali Ünal	Pamukkale Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Eugenia Kermeli Ünal	Hacettepe Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Bahaeddin Yediyıldız	Hacettepe Üniversitesi (Emekli) / Türkiye
Prof. Dr. Musa Yıldız	Gazi Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Ali Yılmaz	Uşak Üniversitesi / Türkiye
Dr. Mevludi Arslan	Hırvatistan Meşihati Başkan Yardımcısı / Hırvatistan
Dr. Nazif Öztürk	Vakıflar Genel Müdürlüğü (Emekli) / Türkiye
Dr. Vedat Şahiti	Kosova Baş Müftülüğü / Kosova

Dergimize gönderilen yazılar, önce yayın kurulunca incelenir ve uygun bulunanlar, değerlendirilmek üzere alanında çalışması ile tanınmış iki hakeme gönderilir. Hakemlerin isimleri gizli tutulur ve raporlar beş yıl süreyle saklanır. Dergide çıkan yazılar kaynak gösterilerek iktibas edilebilir. Yayınlanan yazı, belge ve fotoğrafların her türlü hukuki sorumluluğu yazarına aittir.

Yazışma Adresi

T.C.

Vakıflar Genel Müdürlüğü Kültür ve Tescil Daire Başkanlığı

Atatürk Bulvarı No:10 Ulus / Ankara / Türkiye

Tel: (0312) 509 60 00 - Faks: (0312) 324 47 22

e-posta: vakiflardergisi@vgm.gov.tr web: www.vgm.gov.tr - https://dergipark.org.tr/tr/pub/vakiflar

Baskı: Sözcü Yayıncılık

Zübeyde Hanım Mah. 628. Sokak No: 26/47 Altındağ / Ankara

İÇİNDEKİLER / CONTENT

Takdim	3
Önsöz	5
Anadolu'daki Samut Lakaplı Mutasavvıflar:	
Türbe, Tekke veya Zâviyeler Bağlamında Anadolu Samudiliği	9
Sufis Known as "Samut" in Anatolia: Anatolian Samudism in the Context of Tombs and Dervish Lodges (<i>Zawiyas</i>)	
Gökhan Yurtoğlu	
Kastamonu Pınarbaşı İlçesi Ömer Seydi (Duâlı Seydi) Zaviyesi ve Vakıfları	23
Ömer Seydi (Duâlı Seydi) Lodge and Waqfs in Kastamonu's Pınarbaşı District	
Cevdet Yakupoğlu - Veli İlker Dağsever	
Vakıf İşlemlerinde Kadının (Mahkemenin) Rolü:	
İzn-i Sultânî, İzn-i Kâdî ve İzn-i Mütevellî	53
The Role of Qadi (Court) in Waqf Transactions: Sultan's Approval, Qadi's Approval, and Trustee's Approval	
Hamdi Çilingir	
Ruûs Defterlerine Göre Galata Kazası'ndaki Vakıflar (1585-1700)	71
Waqfs in Galata According to Ruûs Books (<i>Ruûs Defterleri</i>) (1585-1700)	
Sevgi Akkoyun	
Vakıf Muhasebe Defterleri Işında Bursa'da Koza ve Pirinç Hanlarının İdari ve Mali Tarihinden Bir Kesit (1574-1835)	99
A Segment of the Administrative and Financial History of the Koza and Pirinç Inns in Bursa Based on the Waqf Accounting Books (1574-1835)	
Nazenin S. Güler	
Sayda Hz. Ömer Camisi (Cami-i Kebir) Vakfı 1844-1908	125
The Waqf of the Great al-Omari Mosque in Sidon (1844-1908)	
Kürşat Çelik	
Bursa'da Vakıf ve Kamu Eserlerinin Tamirat Masrafları (1852-1853)	143
Repair Expenses of Waqf and Public Works in Bursa (1852-1853)	
Muhammet Furkan Mestan - Kadir Arslanboğa	
Vakıf Kültürü Kapsamında Kültürel Mirasın Korunması ve Yaşatılması	171
Protection and Preservation of Cultural Heritage within the Scope of Waqf Culture	
Batuhan Mumcu	
Ankara Vakıf Eserleri Müzesi, Şeyh Bahşi Mescidi Vaaz Kürsüsü	
Mevcut Koruma Durumu ve Önerileri	185
Ankara Waqf Museum, Current Conservation Status of the Sheikh Bahşi Masjid Sermon Chair and Recommendations	
Cemile Yıldırım Altun - Murat Cura	

Ruûs Defterlerine Göre Galata Kazası'ndaki Vakıflar (1585-1700)*

Sevgi Akkoyun**

Öz

Bu çalışmada ruûs defterlerinden yararlanılarak Galata Kazası özelinde Osmanlı vakıf teşkilatı ile ilgili tespitler ele alınmıştır. Osmanlı Devleti için Galata, kozmopolit yapısı ve limanındaki ticari hayatın canlılığı ile İstanbul'un en önemli merkezlerinden biri olmuştur. Yapılan tarihi çalışmalarda da daha ziyade Galata'nın toplumsal ve ekonomik yapısına yoğunlaşmıştır. Fakat kaza bünyesinde kurulmuş olan vakıflar önemine nispetle yeteri kadar çalışılmamıştır. Nitekim arşiv kaynakları incelendiğinde Galata Kazası'nın da vakıflarla imar edilmiş olduğu rahatlıkla söylenebilir.

Çalışmada Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi'nin çeşitli fonlarında yer alan 1585-1700 (H. 992-1111) tarihleri arasına ait ruûs defterleri taranarak Galata Kazası'ndaki vakıflara yapılan tevcih ve atama kayıtları üzerinden bu vakıfların kurucuları, teşkilat yapısı, işleyişi ve icra organları ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Aynı zamanda Galata Kazası'ndaki cami, mescit ve zaviye gibi dini yapılar; medrese ve muallimhane gibi eğitim kurumları hakkında elde edilen bilgiler vasıtasıyla kazanın kurumsal varlığı ve zenginliği konusunda kaynak niteliğinde bilgilere erişilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, Galata, vakıf, Ruûs Defterleri

Waqfs in Galata According to Ruûs Books (Ruûs Defterleri) (1585-1700)

Abstract

This study makes use of the Ruûs Books (ruûs defterleri) to examine the Ottoman waqf organization in the specific case of Galata. For the Ottoman Empire, Galata with its cosmopolitan structure and the vitality of its port's commercial life was one of Istanbul's most important centers. In historical studies, the social and economic structure of Galata has been discussed by focusing on these aspects. However, the waqfs established within the kaza have not been sufficiently studied. In fact, when the archival sources are analyzed, it becomes clear that the Galata kaza was also built with waqfs.

This study has classified the records related to the waqfs in the Galata kaza by scanning the Ruûs Books dated 1585-1700 (992-1111 AH) in various catalogues of the Presidential Ottoman Archives. By examining the tevcih and appointment records, the study reveals the founders, organizational structure, functioning, and executive organs of these waqfs. At the same time, information on religious buildings such as mosques, masjids, and zawiya, and educational institutions such as madrasahs and *muallimhane* has been obtained to provide sources on the institutional presence and richness of the Galata kaza.

Keywords: Ottoman Empire, Galata, waqf, Ruûs Books

* DOI: 10.16971/vakiflar.1487207

Makalenin Geliş Tarihi / Received Date: Mayıs 2024 / May 2023

Makalenin Kabul Tarihi / Accepted Date: Kasım 2024 / November 2024

** Arş. Gör., Ondokuz Mayıs Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Tarih Bölümü, Samsun-Türkiye; e-mail: sevgi.akkoyun@omu.edu.tr; ORCID: 0000-0001-6819-7098.

Giriş

Osmanlı tarihi için çok yönlü ve oldukça değerli bir kaynak niteliği taşıyan ruûs defterleri, devletin teşkilat yapısı, iktisadi durumu ve yerel tarihi hakkında önemli ipuçları içermektedir. “Ruûs” kelimesi sözlükte baş, kişi, şahıs anlamına gelen “re’s” kelimesinin çoğulu olup, Osmanlı Devleti’nde tayinleri ilgilendiren bir terim olarak kullanılmıştır. 16. yüzyılın sonlarına kadar birtakım resmi tayinlerin kaydedildiği defterleri ifade eden bu terim 17. yüzyılın sonlarına doğru tayin işlemlerinin yapıldığı kalemin adına dönüşmüştür (Ahışhalı, 2008: 272). Ruûs Kalemi, devlet hizmetinde bulunanların tayin beratlarını ve vazife tevcihlerini hazırlayan daire idi. Vakıflarda ve çeşitli devlet kalemlerinde çalışanların da berat ve fermanları ilgili daireden alınan tezkirelere göre bu dairede hazırlanırdı (Göyünç, 1967: 17; Uzunçarşılı, 2010: 77; Aydın, 2017: 152).

Ruûs defterlerinin hangi tarihten itibaren tutulmaya başlandığı henüz belirlenmiş değildir. Osmanlı Arşivi’ndeki ilk örnekleri 16. yüzyılın ortalarına ait olan bu defterler, birçok kataloğa dağılmış halde bulunmaktadır (Aydın, 2017: 89). Nitekim *Bâb-ı Asaî* fonunda yer alan Ruûs Kalemi’nde ve Kâmil Kepeci tasnifinde birçok belge ve defter serileri mevcut olmakla birlikte Sadâret Defterleri, Ali Emîrî, İbnü-lemîn ve Muallim Cevdet fonlarında da ruûs kaydına ve defterlerine rastlanabilmektedir. Defterlerin önemli bir kısmı 986 numaralı Kâmil Kepeci Kataloğu’ndaki ruûs defterleri içerisinde yer almaktadır. Bu defter katalogları içerisinde 17. yüzyıla ait ruûs, tevcihât, tahvil ve teşkilat kayıtlarını içeren toplam 24 defter bulunmaktadır.

Bu defterlerde yer alan çeşitli atama ve tevcih kayıtları Osmanlı şehirlerindeki kurumlar hakkında bilgi sahibi olmamızı sağlarken günümüze kadar ulaşmayan birçok vakıf ve hayrattan da haberdar olmamızı mümkün kılmaktadır. Özellikle bu kayıtlarda vakıfların nasıl teşkilatlandırıldıkları, icra organlarının nasıl oluşturulduğu ve dereceleri hakkında bilgiler yer almaktadır. Bu bilgiler vakıf teşkilatının bütüncül bir şekilde ele alınmasını ve tarihî seyrinin takip edilebilirliğini mümkün kılmaktadır. Bununla birlikte ruûs defterlerinden bir sancak, kaza veya karyenin ne zaman tesis edilmiş olduğu, o bölgedeki kurum ve kuruluşların varlığı veya kurumlar arasındaki görev değişimleri gibi bilgilere de ulaşılabilir. Ayrıca defterler dinî yapılar ve eğitim kurumları ile kazaların idarî yapıları hakkında önemli bilgiler barındırdıkları için şehir tarihi alanında yapılan çalışmalara da ışık tutmaktadır.

Ruûs defterleri üzerinde yapılan çalışmalar göstermiştir ki bu kaynaklar vakıf müesseseleri ve işleyişi hakkında da önemli veriler içermektedir. Örneğin Ülkü Yancı tarafından kaleme alınan “1576 Numaralı Defter Örneğinde Ruûs Defterlerinin Vakıf Atamaları Açısından Önemi” adlı makalede 177 adet atama kaydını ihtiva eden 1728 tarihli ruûs defteri esas alınmıştır. Kayıtlar arasından vakıflar ile ilgili olanlar incelenirken, diğer kayıtlar hakkında da genel bir malumat verilmiştir (Yancı, 2020: 47-66). Öte yandan ruûs defterlerinin transkripsiyonu yapılarak atama kayıtlarının değerlendirildiği tez çalışmalarında da vakıflarla ilgili kayıtlar ayrı bir bölümde incelenmiştir (Kır, 2019; Savun, 2019; Gürbüz, 2020; Ölmez, 2021; Kolip, 2022; Laçın, 2022). Bu çalışmalarda söz konusu defterlerden elde edilen veriler sayesinde vakıflardaki görevliler, alacakları ücretler veya ücretlerine yapılan zamlar, azil ve görevi bırakma nedenleri, vakfedilen mallar, vakıflara nezâret eden görevliler, vakıflarda yaşanan değişimler hakkında önemli bilgiler sunulmaktadır.

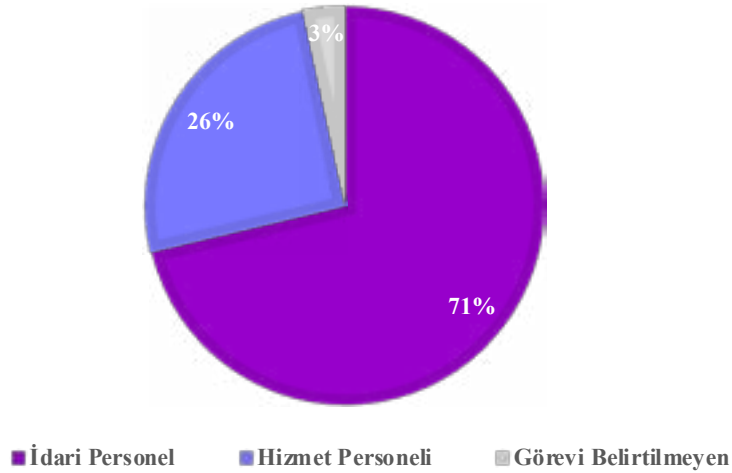
Bu çalışmada da *Bâb-ı Asaî* fonunda yer alan Ruûs Kalemi Defterleri’nden (A.RSK.d) 1585-1700 yılları arasındaki 172 adet defter ve Kâmil Kepeci (KK.d.) fonundaki 69 defterde yapılan taramalar neticesinde Galata Kazası’nda 108 adet vakıf tespit edilmiştir. Bu vakıflar hakkında görebildiğimiz kadarıyla müstakil nitelikte bir araştırma yapılmamıştır. Bu yönüyle Galata vakıfları yeterince incelenmemiş bir araştırma konusudur. Dinî, içtimaî ve kültürel hayatın vazgeçilmez bir unsuru olduğu halde şehir

tarihine dair yapılan çalışmalar içerisinde bile Galata Kazası'ndaki vakıflar üzerine pek fazla durulmamıştır. Osmanlı vakıf kültürünü ele alan çalışmalara bakıldığında daha çok Üsküdar ve Eyüp kazaları üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu durum fetihten sonra bu bölgelerin İstanbul'daki vakıf yatırımlarından daha fazla istifade etmiş olmasıyla açıklanabilir.

Çalışma kapsamında ruûs defterlerinden Galata Kazası'nda tespit edilen vakıflara ait veriler tasnif edilerek atamalar kronolojik olarak sıralanmıştır. Bu sayede vakıflara hangi görevlilerin atandığı, bunların görev süreleri ve vakıftan aldıkları ücretler gibi bilgilere ulaşılabilmektedir. Ayrıca defterlerdeki vakıf yöneticilerine ve görevlilerine ait tayin ve azil kayıtları vakıfların teşkilat yapısı hakkında önemli bilgiler vermektedir. Elde edilen veriler özellikle 17. yüzyıl Galata Kazası'ndaki vakıflar ve işleyişleri hakkında değerlendirme yapma imkânı sağlamanın yanı sıra vakıf bünyesinde atanan personel ve yönetici olarak görev yapanlar hakkında da önemli bilgilere ulaşmamıza yardımcı olmaktadır.

Ruûs Defterlerinde Yer Alan Kayıtlar

Elde ettiğimiz verilere göre Galata Kazası'ndaki vakıflarda idari ve hizmet personeli olmak üzere iki çeşit personel görev yapmaktadır. İdari personel mütevellî, nazır, câbî, kâtip, mutemet, kaymakam gibi yöneticileri; hizmet personeli ise din, eğitim ve sosyal hizmet alanlarında görev yapanları ifade etmektedir (Öztürk, 1991: 89).

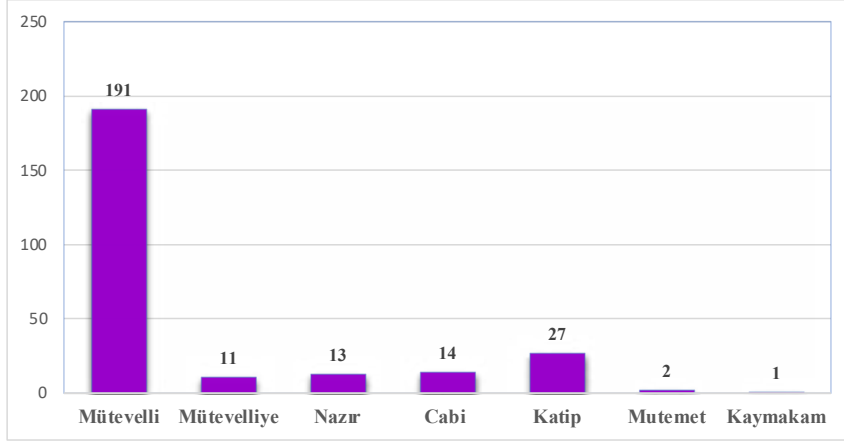

Grafik 1. Vakıflardaki Görevliler (1585-1700)

Tespit edilebildiği kadarıyla Galata'daki vakıflarda toplam 258 idari personel (%71) ve 92 hizmet personeli (%26) görev yapmaktadır. Kayıtlar arasında görevinin ne olduğu belirtilmeden vazife adı altında ataması yapılan 12 kişiye (%3) rastlanmaktadır.¹ Bununla birlikte bazı kişilerin ünvanlarından ve daha evvelki görevlerinden yola çıkılarak kaydın hangi vazifeye ait olabileceğine dair tahminde bulunulmuştur.

1 Örneğin; "Galata kazâsına tâbi Kâsım Paşa kasabasında Piyale Paşa Evkâfı mahsûllerinden yevmi beş akçe vazîfesi Seyyid Mehmed'in kasr-ı yed eyledüğünden oğlu Ahmed'e verilmek buyuruldu. Fi 13 Safer sene 1064." (BOA. A.RSK.d 1526, s. 247). Bu örnekte de görüldüğü gibi bu kişilerin hangi görev karşılığı maaş aldıkları belli değildir. Ancak kayıtlarda azl (görevine son verme), kasr-ı yed (el çekme) ve terakkî (yükselme) gibi bir göreve yapılan işlemle ilgili ifadelerin kullanılmış olması bu kişilerin vakıf bünyesinde herhangi bir hizmeti yürüten görevliler olduğunu göstermektedir.

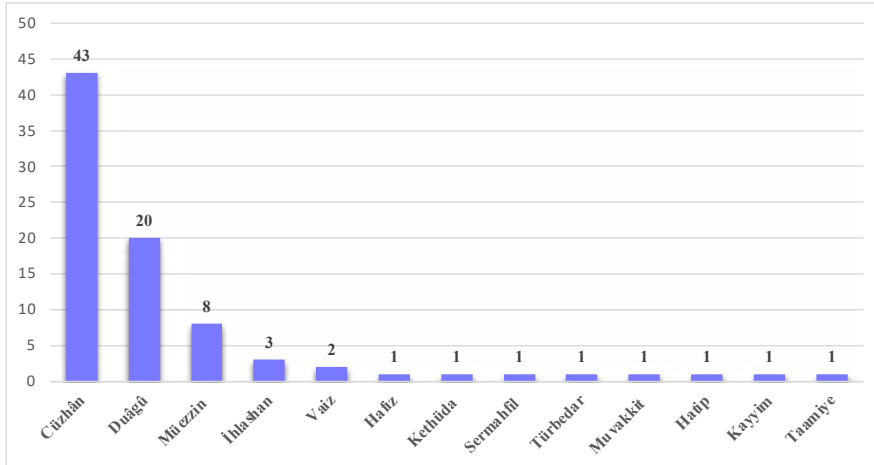
Ruûs Defterlerine Göre Galata Kazası'ndaki Vakıflar (1585-1700)

Grafik 2. Vakıflardaki İdari Personel (1585-1700)

Vakıfların, işletilmesi ve yönetimi, idarî personelin görevidir. Kayıtlardan tespit edilebildiği kadarıyla Galata'daki vakıflara atanan idari personel mütevellî, mütevellî-i kebîr ve sagîr (Grafik 2'de bunlar mütevellî başlığı altında toplanmıştır.) nazır, câbî, kâtîp ve mutemetten ibaretti. İdarî personelin sayısı vakfın gelirine ve büyüklüğüne bağlı olarak değişkenlik gösterebilmektedir. Bununla birlikte mütevellîler, vakıflara en fazla ataması yapılan idarî görevlilerdir. Vakıf idaresinde tevliyeti elinde bulunduran bu görevlilerin oldukça geniş yetkisi, görev alanı ve sorumlulukları bulunmaktadır. Bu sorumluluklar, vakfiyede öngörülen hizmetlerin eksiksiz bir şekilde yerine getirilmesi için binaların bakım ve onarımı, hizmet personelinin belirlenmesi ve hesapların tutulması gibi vakfın ayakta kalmasını sağlayacak iş ve hizmetlerdir (Öztürk, 2006: 217).

Vakıf yoluyla, Müslümanların namaz kılmaları için çok sayıda cami yapılmıştır. Vakıf kurucuları, bu camilerin bakımını sağlamak ve her an kullanılabilir durumda bulundurmak için, çeşitli görevliler tayin etmişlerdir. Bu camilerde müminler beş vakit namazı, Cuma ve bayram namazlarını eda ederlerdi (Ahmet Önkal vd. 1993: 46; Çetintaş, 2014: 208; Koç, 2021: 588). Bu görevleri yerine getirenler vakıfların hizmet personeli içerisinde yer alan din hizmetlileridir. Bunlar maaşlarını camilerin bağlı olduğu vakfın gelirlerinden alırlardı (Yediyıldız, 1982: 2). Nitekim Galata Kazası'ndaki camiler için de birçok görevlinin tayin edildiği ruûs defterlerinden anlaşılmaktadır.

Grafik 3. Vakıflardaki Din Hizmetlileri (1585-1700)

Söz konusu ruûslardaki vakıf kayıtlarının %23'ü din hizmetleri ile ilgilidir. Kayıtlarda 20 cami, 18 mes-cit, 3 türbeye ait bilgiler yer almaktadır. Camilerde toplam 37 kişi görev yapmaktadır. Cami görevlileri arasında cûzhân, duâgû, müezzin, ihlashân, vaiz, hafız, kethüda, sermahfil, türbedar, muvakkit, hatip, kayyim ve taamiye gibi hizmetliler yer almaktadır.

Klasik dönemde Osmanlı Devleti'nde sıbyan mekteplerinden medreselere kadar her kademedeki eği-tim ve öğretim kurumları vakıflar vasıtasıyla inşa edilmiştir. Nitekim benzer durum Galata Kazası'ndaki vakıflar için de geçerlidir. Yapılan tevcihlerde muallimhaneler ve medreseler ile büyük camilerde öğ-rencilere toplu olarak ders verilen dersiamlıklara dair kayıtlar vardır. Bunlar 1 medrese, 4 muallimha-ne ve 2 dersiamlığa tayin edilen 1 müderris, 3 muallim ve 3 dersiamdır.

İncelenen kayıtlarda vakıflara atanan görevlilerin atama gerekçeleri hakkında da önemli bilgiler iç-ermektedir. Bunlar aşağıdaki tabloda gösterilmektedir:

Tablo 1. Vakıflara Yapılan Atamaların Gerekçeleri (1585-1700)

Sıra	Atama Gerekçeleri	Kayıt Adedi
1.	Fevt	145
2.	İbkâ	40
3.	Ref'	40
4.	Galata kadısı arzıyla	26
5.	Ferâgat ve kasr-ı yed	26
6.	Şeyhülislam arzıyla	21
7.	Hasta, ihtiyar, amel-mânde	20
8.	Terk-i diyâr	16
9.	Vakfa zarar veren görevliler	17
10.	Bâ-berât	6
11.	Berâtı zâyî'	5
12.	Tekaüd	2
13.	Nazır arzıyla	2
14.	Terakkî	1
15.	Sebep belirtilmeyen	28
	Toplam	378

Tablo 1 verilerine göre 1585-1700 yılları arasında vakıflara yapılan toplam 378 atamadan 145'i (%41) önceki görevlinin ölümü üzerine gerçekleşmiştir. Kayıtların 40'ı (%11) *ibkâ* yöntemiyle yapılmış, bu da aynı kişilerin görevde kalmaya devam ettiğini göstermektedir. Ayrıca 40 kayıt (%11) *ref'* yani gö-revlinin herhangi bir sebepten dolayı görevine son verilmesini; 26 kayıt ise (%7) *ferâgat ve kasr-ı yed* ile görevli kişinin kendi isteğiyle bir başkası lehine görevden çekilmesini ifade etmektedir. Örneğin; Bektaş Efendi Vakfı'nın mütevelliyesi Gevher Hatun vazifesinden feragat etmiş ve görevi oğlu Meh-med'e bırakmıştır (BOA. A.RSK.d 1526, s. 74). Bunların yanı sıra kayıtlar arasında atama gerekçesi hakkında bilgi bulunmayan ancak atamanın kadı, şeyhülislam ve nazır tarafından gerçekleştirildiğine dair çok sayıda kayıt mevcuttur. Ayrıca hasta, ihtiyar veya *amel-mânde* yani iş göremez durumda olan görevliler ile *celâ-yı vatan* ve *terk-i diyâr* şeklinde ifade edilen, bulunduğu yeri terk eden görevlilerin yerine yapılan atama kayıtları da yer almaktadır.

Kayıtlar arasında *terakkî* alıp yükselen ya da *tekâüd* olup emekliye ayrılan görevlilerin yerine yapılan atama işlemleri de yer alırken, beratı zarar gören yahut kaybolan kimselerin de kadiya başvurarak yeniden berat tanzim edilmesi için talepte bulduklarına dair kayıtlar da mevcuttur. Örneğin; Kılıç Ali Paşa vakfında görevli Şeyh Mehmed b. Hacı Ahmed, beratının yandığını belirterek yenilenmesini talep etmiştir (BOA. KK.d 217, s. 39).

Kayıtlar arasında toplumun vakfa zarar veren görevlilere karşı takındığı tavır dikkat çekicidir. Kayıtlara yansıdığı kadarıyla bu gibi durumlarda vakfın muhitindeki sakinler derhal ilgili kişiler hakkında kadiya ihbarda bulunup kişinin görevine son verilmesini sağlayabilmişlerdir. Hatta bunların yerine tayin edilebilecek uygun bir kimseyi de işaret edebilmişlerdir. Mesela, Tophane'deki Sefer Kethüda Vakfı'nın mütevellisi Mehmed b. Cafer'in hakkında görevini layığıyla yapmadığı ve vakfı harap ettiğine dair ahali şikâyetle bulunmuş ve yerine Mehmed b. Receb'in adını önermişlerdir. Bunun üzerine Galata kadısı Mehmed b. Cafer'i görevden almış ve ahalinin önerdiği kişiyi müteveli olarak tayin etmiştir (BOA. KK.d 270, s. 22).

Ümera ve Ulema Tarafından Kurulan Vakıflar

Osmanlı toplumu askerî (yönetici) ve reaya (yönetilen) olmak üzere iki ayrı sınıftan oluşmaktadır. Askerî sınıfı oluşturan ehl-i örf/ümera (emirler,beyler) ve ehl-i şer'ü/ulema (kadı, müftü efendiler) grupları hukukî, malî ve adlî konularda reayadan farklı olarak özel bir statüye sahiplerdi. Bu sınıf mensupları, yüksek gelir sahibi olmaları hasebiyle vakıf gibi hayrî kurumlar tesis etme konusunda toplum içinde öne çıkmışlardır (Yediyıldız, 1982; Yüksel, 1990; Yediyıldız, 2003). Askerî sınıf mensupları kişiler kurdukları vakıflarla hem toplumun çeşitli ihtiyaçlarına cevap verebilmişler hem de şehirlerin imar ve iskanına katkıda bulunmak suretiyle Osmanlı kent kültürünün önemli bir unsuru olabilmişlerdir (İnalçık, 2006: 74-75; Köç, 2016: 305-306). Öte yandan paşaların, beylerin ve devlet adamlarının yaptırmış olduğu cami, mescit, mektep ve diğer hayrattan oluşan külliyesi, inşa edildikleri bölgeleri hem canlandırmış hem de bayındır ve müreffeh bir duruma gelmesine katkı sağlamıştır.

Galata, Tersane-i Amire'ye yakınlığından dolayı özellikle kaptan-ı deryaların uğrak yeri haline gelmişti. Donanmanın Beşiktaş sahilinden sefere çıktığı tarihlerde kaptan-ı deryaların konutları da bu çevrede yer almaya başlamıştı (Bostan, 2011: 512-516). Bu yüzden Kasım Paşa, Maktul İbrahim Paşa, Ayas Paşa, Barbaros Hayreddin Paşa, Sinan Paşa, Piyale Paşa, Kılıç Ali Paşa gibi kaptan-ı deryalar Galata Kazası sınırları içerisinde vakıf kurup, cami, türbe, mescit ve külliye inşaa ettirmişlerdir. Osmanlı mimarisinin en parlak döneminde inşa edilen bu kurumlar o tarihlerde kazanın تنها sayılabilecek yerlerinin canlanmasına katkı sağlamış, aynı zamanda Galata'nın silüetini ve mimarisini de geliştirmiştir.

17. yüzyıla ait ruûs defterleri incelendiğinde paşalar tarafından kurulan vakıflar arasında en fazla atama kaydının Kılıç Ali Paşa Vakfı'na ait olduğu görülmektedir.² Kılıç Ali Paşa Vakfı'na 1644-1674 yılları arasındaki otuz yıllık sürede 25 müteveli ile 7 müteveliye ataması yapılmıştır. Diğer atama kayıtları Kılıç Ali Paşa'nın Galata Kazası'na bağlı Tophane'de bulunan külliyesindedir. Yapımı 1580'de tamamlanan bu külliye cami, türbe, medrese, hamam, sıbyan mektebi, sebil ve hazireden müteşekkildir (Eyice, 2022: 412-414). Defterlerde külliye'nin yalnızca cami ve türbesine ait atama kayıtları bulunmaktadır. Buna göre idarî personel olarak 32 müteveli görevlendirilmişti. Hizmet personeli ise 1 câbî, 5 kâtip, 19 duâgû, 2 cüzhân ve 1 ferraştır. Bu görevliler çeşitli vazifeler ve faaliyetlerle külliye hayatı içerisinde yer almaktadır.

² Paşalara ait vakıflar, atama kayıtlarının sayısı baz alınarak sıralanmıştır. Buna göre sıralama; 1. Kılıç Ali Paşa Vakfı, 2. Maktûl ve Makbûl İbrahim Paşa, 3. Piyale Paşa, 4. Sinan Paşa, 5. Kasım Paşa, 6. Ayas Paşa, 7. Barbaros Hayreddin Paşa şeklindedir.

İncelenen döneme ait ruûs defterlerinde İbrahim Paşa'nın Galata'da Haliç kıyısında Eski Yağkapanı'nda bir camisi ile Kumkapı'da eşinin, Paşa adına yaptırdığı cami ve zaviyesine ait kayıtlar da bulunmaktadır (Ayvansarâyî, 1865: 28, 39). İbrahim Paşa, yaptırdığı cami ve hayratın ihtiyaçlarının karşılanması için vakıflar tahsis etmiş ve bu vakıfların gelirlerinin idaresinin, yaşadığı sürece kendi tasarrufunda kalmasını istemiştir (Bayrak, 2015: 261-265). İbrahim Paşa Vakfı'na yapılan atama kayıtları ise 1644-1673 tarihleri arasındadır. Atananlar, idari personel olarak 16 müteveli, 3 müteveli-i kebîr, 2 nazır, 1 kethüda ve 1 mutemettir. Hizmet personeli olarak yalnızca 1 hafız kaydı bulunmaktadır.

Birçok hayratı bulunan Piyale Paşa'nın da Kasımpaşa'da bir külliye yaptırdığı bilinmektedir (Bostan, 2007: 296-297). Paşa, külliyesindeki mektep ve cami için Karaköy'de bulunan ev ve dükkanlarını vakfetmiştir. Buradan gelen gelir, mektep hocası ile camide kuran okunması adına tahsis edilmiştir (MA. GŞS 17, s. 1/B, 2/B). Paşa'nın 1695 yılında Sakız Adası'ndaki gayrimenkullerinin gelirleri ise Kasımpaşa'daki vakfın cami görevlilerine harcanmıştır (BOA. A.DVNS.MHM.d, 110/676). Ruûs defterlerinde külliyenin cami, sebilhane ve türbe kısımları ile ilgili kayıtlar yer almaktadır. Camiye idarî personel olarak bir müteveli, din hizmetlisi olarak da bir müezzin ve müezzin başının yardımcısı vazifesinde bir sermahfil tayin edilmiştir. Sebilhane kısmına ise mütevellinin arzı ile su ihtiyacını temin eden bir saka, türbe kısmına da türbedar atanmıştır.

Denizcilik alanında önemli hizmetleri bulunan Sinan Paşa ise Mimar Sinan'dan Beşiktaş'ta cami, medrese ve hamamdan oluşan bir külliye inşa etmesini istemiştir. 1555 yılında tamamlanan külliyenin avlusuna 1641-42'de Kösem Sultan tarafından bir mektep ilave edilmiştir (Gündüz, 2009: 232; Uzunçarşılı, 2019: 383). Ruûs defterlerinde 1644-1660 yılları kapsayan kayıtlar, Sinan Paşa'nın Beşiktaş'taki camisi ve vakfına yapılan müteveli atamalarını ve Kasımpaşa'daki vakfına yapılan kâtip atamasını içermektedir.

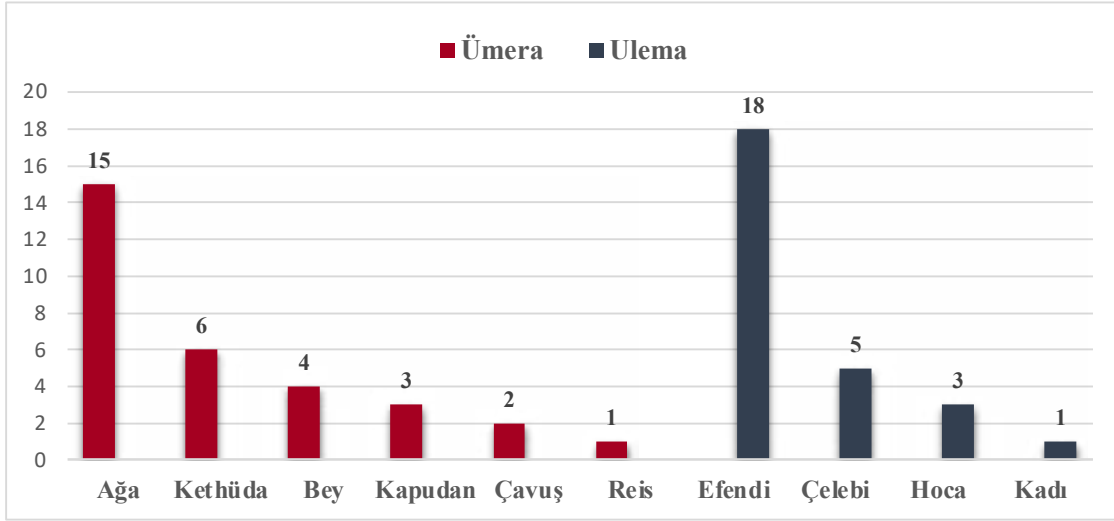
1533 yılında Kasım Paşa'nın üçüncü vezirliği sırasında Mimar Sinan'a yaptırdığı Kasımpaşa semtindeki külliye ise cami, medrese, hamam, sebil, çeşme ve muvakkithaneden oluşmaktadır (Doğan, 2001: 548). 17. yüzyıl ruûs kayıtlarında külliyenin cami ve muvakkithanesine ait atamalar yer almıştır. Camiye Galata kadısının arzı ile 2 müteveli, vakfın mütevellisi tarafından da 1 müezzin atanmıştır. Muvakkithaneye ise 1655 yılında Galata kadısının arzı üzerine 1 muvakkit tayin edilmiştir. Paşa'nın vakfına yapılan atama kayıtları ise idari personelle ilgilidir. Buna göre vakfa 1655-1672 yılları arasında 2 müteveli, 3 kâtip, 1 cüzhân ve 3 câbî tayin edilmiştir.

Ayas Paşa'nın da 1527 tarihli vakfiyesine göre Galata'da Fındıklıdere adıyla bilinen mevkide yer alan mülklerini bütün hak ve hudutları ile vakfettiği bilinmektedir. Nitekim Kabataş civarında Ayas Paşa olarak anılan mahalle, vakfedilen bu mülklerin çevresinde şekillenmiştir. Bu vakfın bir aile vakfı olduğu ve tasarruf hakkının ise Paşa'nın kendi elinde bulunduğu anlaşılmaktadır (Arslantürk, 2011: 168-169). Ruûs kayıtlarındaki 1653-1656 yılları arasındaki atamalar vakfa yapılan müteveli, câbî ve kâtip gibi idarî personele aittir. 1653 tarihindeki müteveli tayini, vakfın hem nazırı hem de Rumeli Kazaskeri olan Mustafa Efendi arzı ile gerçekleşmiştir (BOA. A.RSK.d. 1526, s. 137).

Önemli miktarda mal varlığı olan Barbaros Hayreddin Paşa'nın da 1534 tarihli vakfiyesine göre İstanbul ve Galata semtlerinde bulunan gayrimenkullerini vakfettiği görülmektedir (Yıldız, 2019: 32-33). 1895 tarihli bir başka belgede ise Hayreddin Paşa'nın Galata'ya tabi Beşiktaş'ta ve İstanbul'da Zeyrek Yokuşu'nda mülkleri, türbe, mescit, medrese ve para vakfının bulunduğu kaydedilmiştir (Köprülü, 1952: 219-222). Ruûs defterlerine Hayreddin Paşa Vakfı'nın cami ve türbesine yapılan atamalar kaydedilmiştir. Türbeye 1673 yılında vakıf mütevellisinin arzı ile bir cüzhân atanmıştır (BOA. KK.d 275, s.

154). Camisine ise 1654 yılında Galata kadısı tarafından baş mütevellî ve 1673 yılında vakıf mütevellîsinin arzı ile müezzin atanmıştır (BOA. A.RSK.d 1529, s. 48).

Bu başlık altında bahsedilen diğer vakıflar ise isimlerinin yanındaki lakap ve ünvanlarla askerî sınıfa mensup olduğu anlaşılan sair kişilerin kurduğu vakıflardır. Ağa, bey, kapudan, reis, kethüda, çavuş gibi ümera; efendi, hoca, kadı, çelebi vb. gibi ilmiye mensupları bu başlık altında toplanmıştır (Yörük, 2011: 219). Bunlara ilave olarak ruûs defterlerine *el-Hac* ve *dede* lafızıyla kaydedilen ve *sahaf*, *tezki-reci*, *musahib* gibi meslek adlarıyla kaydedilen vakıf sahiplerine de bu kısımda yer verilmiştir. Atama kayıtlarına göre Galata Kazası'nda vakıf kuran ümera ve ulema statüsündeki kişilerin ünvanlarının dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Grafik 4. Galata Kazası'nda Vakıf Kuran Ümera ve Ulema Statüsündeki Kişiler

Grafik incelendiğinde ulema statüsünde bulunan *efendi* ünvanındaki kişilerin ağırlıklı olduğu görülmektedir. Bu ünvanı taşıyanların bir çoğunda isimlerinden önce ruznameci, defterdar, mukataacı gibi meslek adları da zikredilmektedir. Aynı şekilde *ağa* ünvanıyla kaydedilen kişiler arasında da önemli görevleri yerine getiren kimseler bulunmaktadır. Örneğin, Galata'da cami ve vakfı bulunan Hüseyin Ağa'nın, Galata Sarayı'nın ağalık vazifesini yerine getiren bir kişi olduğu anlaşılmaktadır (BOA. KK.d. 271, s. 25). Ayrıca kayıtlar arasında ağa ve paşa ünvanlarının birlikte kullanıldığı da görülmektedir. Örneğin; Tophane'deki bir vakfa dair kayıtlar, *Evkâf-ı Ağa Mustafa Paşa* şeklinde kaydedilmiştir (BOA, A.RSK.d 1526, s. 306; BOA, A.RSK.d 1532, s. 8; BOA, KK.d 217, s. 59).

Ruûs defterlerinden tespit edilebildiği kadarıyla 17. yüzyılda Galata'daki ümera ve ulema statüsündeki kişilerin kurdukları vakıf sayısı, 75'dir. Kayıtlar bu vakıfları kuran kişilerin ünvan ve lakapları ile meslekleri dışında bilgi içermemektedir. Vakıflara yapılan atama kayıtları, açıklamaları ile birlikte çalışmanın sonunda yer alan tabloda detaylı bir şekilde gösterilmektedir.

Kadınlar Tarafından Kurulan Vakıflar

Günümüze kadar ulaşabilmiş pek çok vakfiye, Osmanlı toplumunda başlangıçtan itibaren toplumun her kesiminden kadınların sahip oldukları mal varlıklarını hayır hizmetlerine sarfettiklerinin bir göstergesi olmuştur. Yasal olarak kadınların sosyal hayata aktif katılımlarını engelleyen herhangi bir norm olmamakla birlikte kadınların kurdukları vakıfların, erkekler tarafından kurulan vakıflara göre az sayıda olması kadınlara karşı olumsuz bir bakışı çağrıştırmamalıdır. Nitekim vakıflar üzerinde yapılan çalış-

malar, kadınların tıpkı erkekler gibi vakıf kurma konusunda öncü rol oynadıklarını ortaya koymaktadır (Duran, 1990; Yüksel, 1999; Soyer, 2007; Alpgüvenç, 2010; Okudan, 2011; Çınar, 2015; Başar, 2018; Güneş, 2018; Keskin 2021; Keskin, 2023). Öte yandan kurdukları vakıflar ve gerçekleştirdikleri hayır işleri, kadınların sosyal hayat içerisinde yer aldıklarını ve mülk sahibi olabildiklerini göstermesi bakımından da oldukça önemlidir.

Çalışmada incelenen döneme baktığımızda Galata Kazası'nda cami, mescit, mektep, imaret ve para vakfı gibi çeşitli hayır kurumları tesis eden ve bunların ihtiyaçlarını karşılamak adına vakıf kurup, menkul veya gayrimenkul gelir kaynaklarını bu vakfa tahsis eden on bir kadına rastlanmıştır. Bu kadınlar, Galata'nın Kasımpaşa, Beşiktaş, Tophane, Fındıklı ve Ortaköy gibi semtlerinde kurdukları vakıflarla bölgenin kalkınmasına ve istihdamına katkıda bulunmuşlardır. Bunlar arasında en fazla atama kaydı Belkis Hatun Vakfı'na aittir. 1671 tarihli iki ayrı kayıtta merhume Belkis Hatun'un Kasım Paşa'nın öz kızı olduğu belirtilmiştir.³ Vakfa ait tüm atama kayıtlarının Kasımpaşa semtinde bulunuyor olmasından yola çıkarak, Belkis Hatun'un babası olan Kasım Paşa'nın kurduğu vakıflarla semte adını veren ve 1541 yılında vefat eden Güzelce Kasım Paşa olabileceği tahmin edilmektedir. Öte yandan Belkis Hatun Vakfı'na ve Kasımpaşa Vakfı'na aynı yıllarda aynı idari personelin hizmet ettiği tespit edilmiştir. Her iki vakıfta, 1655 yılında kâtiplik vazifesini Şeyh Mehmed b. İbrahim adlı kişinin,⁴ 1660 yılında da mütevellilik vazifesini Saidzâde İbrahim'in icra ettiği görülmektedir.⁵

Belkis Hatun Vakfı'na 1655-1674 yılları arasında 5 mütevellî, 2 nazır ve 2 kâtip tayin edilmiştir. Kayıtlar incelendiğinde yapılan yeni atamalarda, mevcut görevlinin ölümü, vazifesini kötüye kullanması ve görevden kendi rızasıyla el çekmesi gibi gerekçeler zikredilmektedir. Bununla birlikte hizmeti beğenilen görevlilerin de aynı vazifeyi devam ettirebildiği görülmektedir. Örneğin, 1670 yılında tevliyet vazifesini iyi bir şekilde icra eden Ali, Galata kadısının arzı üzerine tekrar vakfın mütevellisi olarak tayin edilmiştir (BOA. KK.d 275, s. 11). Vakfın mektebine ait atama kayıtları *Evkâf-ı Muallimhâne-i Belkis Hatun ve Evkâf-ı Mekteb-i Belkis Hatun* şeklinde ifade edilmiştir. Mektebe 1655-1656 yıllarında Galata kadısının arzı üzerine *utekadan* Mehmed b. Yakup mütevellî ve Süleyman b. Yakup ise nazır olarak tayin edilmiştir.⁶ Kasımpaşa'daki diğer kadın vakıfları ise Kamer Hatun ile Nefise Hatun tarafından kurulmuş vakıflardır. Kamer Hatun Vakfı bünyesinde Ethem Efendi adında bir cami bulunmaktadır. Bu camiye 1644 yılında şeyhülislam arzıyla vaiz tayin edilmiştir (BOA. KK.d 258, s. 24). Nefise Hatun Vakfı'na ise 1661 yılında *utekadan* Ali'nin mütevellî olarak atanmıştır (BOA. A.RSK.d 1534, s. 35).

Galata'daki vakıf sahibi diğer bir kadın Şah Zeman Hatun'dur. 1671 tarihli kayıtta vakfın idaresi için mütevellinin gerekli olduğu ve Galata kadısı tarafından bir mütevellî tayin edildiği zikredilmiştir (BOA. KK.d 275, s. 72). 1672 tarihli başka bir kayda göre mütevellinin günlük bir akçe vazifesi vardı. Kayıtta adı geçen mütevellinin vefat etmesi üzerine, Şah Zeman Hatun'un vakfiyede koştuğu şart doğrultusunda görevi hakeden ve layık olanlar arasından Galata kadısı arzı üzere Mehmed b. Ali, mütevellî olmuştur (BOA. KK.d 275, s. 133). Beşiktaş'taki Hanım Hatun Vakfı'nda da benzer bir uygulama söz konusudur. Kayda göre Hanım Hatun, tevliyet vazifesine evladından birinin tayin edilmesini şart koşmuştur. Nitekim 1654 yılında mevcut mütevellî ölünce yerine Galata kadısı tarafından Hanım Hatun'un kızı Ümmühan Hatun mütevellîye görevini üstlenmiştir (BOA. A.RSK.d 526, s. 200).

3 Bkz. BOA. KK.d 275, s. 55; BOA. KK.d 275, s. 57.

4 Bkz. BOA. A.RSK.d 1529, s. 157; BOA. A.RSK.d 1529, s. 166.

5 Bkz. BOA. A.RSK.d 1534, s. 39-40; BOA. KK.d 217, s. 27-28.

6 Bkz. BOA. KK.d 217, s. 28; BOA. KK.d 262, s. 91.

Ruûs defterlerindeki kayıtlara göre Galata'da para vakfı⁷ sahibi iki kadın bulunmaktadır. Bunlardan ilki Beşiktaş'taki Ahmet Paşa çeşmesi için vakıf tesis eden Raziye Hatun'dur. Kayda göre vakfın mütevellisinin artık görevini yapamayacak duruma düşmesi üzerine Galata kadısı tarafından Hüseyin Ağa adlı kişi mütevellilik olarak atanmıştır (BOA. A.RSK.d 1534, s. 35; BOA. KK.d 217, s. 50). Diğer bir para vakfı ise Ayşe Hatun'a aittir. Ruûs defterindeki 1664 tarihli kayda göre Ayşe Hatun, vefatından sonra ruhu için Kuran'dan cüzler okunması için vakfettiği on bin akçeye, günlük bir akçe vazife ile mütevellilik tayin etmiştir. Bu mütevellinin vakfedilen paraya ihaneti tespit edildiğinden görevden alınması ve yerine Seyyid Abdülbaki'nin atanması söz konusudur (BOA. KK.d 273, s. 23).

İncelediğimiz defterlerde yukarıda sözü edilenlerin dışında yine kadınlar tarafından kurulan başka vakıflarda tespit edilmiştir. Bunlar Fındıklı'da Perizat Hatun Vakfı, Ortaköy'de Rahime Hatun Vakfı, Tophane'de Dilgüşâ Hatun ile Fatma Hatun vakıfları ile Beşiktaş'ta Hanım Hatun Vakfı ve Kasımpaşa'da Nefise Hatun ile Kamer Hatun vakıflarıdır. Perizat Hatun Vakfı bünyesindeki camiye 1656-1658 yılları arasında mütevellilik tarafından iki cüzhân ve bir müezzin, vakfın idaresi için de bir kâtip tayin edildiği görülmektedir. Rahime Hatun Vakfı'na ise 1650 yılında vakfın kaymakamı tarafından mütevellilik atanması söz konusudur. Dilgüşâ Hatun Vakfı'na 1656 yılında ve Fatma Hatun Vakfı'na 1673 yılında Galata kadısı tarafından cüzhân görevlendirilmiştir. Hanım Hatun Vakfı'na 1656'da mütevelliliğe, 1663'de mütevellilik tayin edilmiştir. Kasımpaşa'da kurulan vakıflardan biri olan Kamer Hatun Vakfı'na ise 1643 yılında mütevellilik atanmıştır. 1645 yılında bu vakıf üzerinden Ethem Efendi adındaki camiye de vaiz atanmıştır. Nefise Hatun Vakfı'na ilişkin yalnızca 1663'de atanan mütevellilik hakkında kayıt bulunmaktadır.

Gayrimüslimler Tarafından Kurulan Vakıf

İslam hukuku gayrimüslimlerin hangi koşullarda vakıf kurabileceklerini belirlemiştir. Buna göre, gayrimüslimlerin vakıf kurmaları, vakfedenin mülkünü kilise adına tescil ettirmemesi şartıyla kabul edilmiştir. Kamu hizmetleri için de zimmilerin vakıf kurmasına izin verilmiştir. Osmanlı Devleti'de hemen hemen aynı uygulamada bulunmuş, gayrimüslimlerin kendilerine tanınan haklar çerçevesinde vakıf kurmasına izin vermiştir (Ercan, 1983: 1146; Bozkurt, 1987: 137). Müslim vakıflarında olduğu gibi gayrimüslim vakıflarında da vakfın kurulması kararını verme yetkisi kadıların elindeydi. Aynı zamanda bu vakıflardaki ihtilaflar hakkındaki davalar da bizzat kadı huzurunda görülmekteydi (Ceyhan, 2016: 154-155; Yıldız, 2019: 145). Çalışma kapsamında incelenen döneme baktığımızda kayıtlar arasında sadece bir gayrimüslim vakfı tespit edilmiştir. Bu vakfa ait defterdeki atama kaydına göre Galata'daki Mokinoz(?) Vakfı'nın mütevelliliği Ahemgore adlı Hristiyan kadın, vazifesini yerine getirmekten aciz olduğunu belirterek kendi isteğiyle görevden ayrılmış ve yerine Galata kadısının arzı ile kardeşinin oğlu Dostiyaz mütevellilik olarak tayin edilmiştir (BOA. KK.d 275, s. 143). Bu kayıta, bahsi geçen gayrimüslim vakfına ait başka bir bilgi yer almamaktadır. Yalnızca Galata'da bulunduğu bilinen bu vakfa dair başka kaynaklarda da herhangi bir bilgi ulaşılamamıştır.

7 Osmanlı vakıf sisteminin bir parçası olan para vakıfları, kişinin mal varlıklarını nakit para olarak vakfetmesi veya gayrimenkulüne ait kira gelirini vakfın parasına eklemesi ile ortaya çıkmaktadır. Vakfedilen bu paralar çeşitli usullerle işletiliyor ve elde edilen gelir hayır için harcanıyordu. Toplumun faydalandığı hayrat ve vakıf eserlerinin uzun zaman hizmet verebilmesi, tamir masraflarının giderilmesi ve temiz tutulabilmesi için vakfedilen bu paraların miktarlarını mahkeme kayıtlarından ve vakfiyelerden öğrenmek mümkündür. Ayrıntılı bilgi için bkz. (Özcan, 2003; Kurt, 2015; Kaya, 2003; 189-203)

Sonuç

Ruûs defterleri, Osmanlı Devleti'nin merkez ve taşra teşkilatına yapılan tüm tayin ve tevcihat silsilelerinin takip edilebilen, müesseselerin işleyişine ve devletin personel politikasına ait detaylara ulaşılabilen zengin bir kaynaktır. Bu yönüyle defterler, vakıf teşkilatının gelişimi ve vakıf sisteminin ilerleyişi hakkında da detaylı bilgileri ihtiva etmektedir.

Bu çalışmada ana kaynak olarak ruûs defterleri kullanılmış ve 17. yüzyıla ait defterlerde yapılan taramalar neticesinde Galata Kazası'nda 108 adet vakıf tespit edilmiştir. Bu vakıflar ticarî ve kozmopolit yapısıyla öne çıkan Galata Kazası'nın aynı zamanda büyük ve zengin vakıflara ev sahipliği yaptığını göstermektedir. Özellikle Kanuni Sultan Süleyman döneminden itibaren tersane bölgesi olan Kasımpaşa'da kaptan-ı derya ve diğer paşaların kurdukları vakıflar bölgede yoğunluk kazanmıştır. Zamanla kazada Müslüman ahalinin kalabalıklaşması ile farklı alanlarda birçok hayrî kurum tesis edilmiştir. Bunun bir sonucu olarak kazanın merkezi olarak nitelenebilecek Galata bölgesinde kurulan vakıflar şehir kültürünün gelişmesine ve kazanın imar ve iskanına katkı sağlamıştır. 17. yüzyıl ruûs defterlerindeki atama kayıtları bu kurumların görev ve hizmet alanlarını büyüterek ve geliştirerek devam ettirdiklerini göstermektedir.

Ruûs defterlerindeki kayıtlar aynı zamanda günümüze kadar ulaşmayan vakfiyeler yahut bazı bilgileri arşiv belgelerine yansıyan vakıflar ve vakıflara bağlı Galata'daki cami, mescit, imaret, mektep, tekke ve zaviye gibi kurumların varlığından haberdar olmamızı sağlamaktadır. Bu kurumlarda idarî ve hizmet personeli olmak üzere pek çok kişi istihdam edilmiştir. Böylece insanların ihtiyacına göre beledî ve sosyal alanlardaki pek çok hizmet de yerine getirilmiştir. Bu vakıfların bazıları kadınlar tarafından kurulmuştur. Vakıf kurucusu olmayan pek çok kadın ise aktif ve faal olarak çalışmış, mütevelliyeye, nazır ve duâgû gibi vazifelerde bulunmuşlardır. Bu bağlamda kadınların hem iş hem gelir sahibi oldukları ve kurdukları vakıflarla kuşaklar arası maddi-manevi bağ kurulmasına katkıda buldukları söylenebilir.

Vakıf kuran kişiler tevliyet ve nezâret gibi vazifeler için genellikle kendilerinden sonra çocuklarının ya da yakın akrabalarının yerlerine geçmelerini şart koşmuşlardır. Böylece bir soy tarafından nesillerce bu görevler yerine getirilebilmiş ve aynı zamanda ailelerine bir gelir kapısı temin edebilmişlerdir. Ruûs defterlerindeki bu tür bilgiler gerek bireyler hakkında bilgi vermesi gerekse vakıf sahiplerinin ya da kurumlarda çalışan kişilerin aile/memleket mensubiyetini, bir diğer ifadeyle, sosyal kökenlerini tespit etmeye imkân vermektedir. Vakıf şartına göre aile fertlerinin yapması gereken bazı görevlere, bu kişiler için ehli olmadıkları gerekçesiyle, vazifeye uygun olan başka kişiler atanabilmiştir. Bu durum vakıflara atama yapılırken liyakate dikkat edildiğini göstermektedir.

Kaynaklar

I. Arşiv Kaynakları

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA)

A.DVNS.MHM.d.; 110-676.

A.RSK.d. 1482, 1483, 1517, 1519, 1522, 1524, 1526, 1529, 1531, 1532, 1534.

KK.d. 217, 258, 259, 260, 262, 268, 270, 271, 273, 275, 1514, 7516, 7517.

Bâb-ı Meşihat Şeyhülislâmlık Arşivi (MA)

Galata Şer'iyeye Sicilleri (GŞS) 17.

II. Araştırma ve İnceleme Eserler

Ahışhalı, Recep (2008). "Ruûs", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi (DİA)*, C. 35. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yay. 272-273.

Alpgüvenç, Can (2010). *Hayırda Yarışan Hanım Sultanlar*. İstanbul: Kaynak Yayınları.

Arslantürk, H. Ahmet (2011). "Sadrazam Ayas Paşa'nın Vakfiyeleri ve Bir Sınırnâmesi". *Osmanlı Araştırmaları*, (37), 165-180.

Avşin Güneş, Gülcan (2018). "Osmanlı Toplumunda Kadın ve Vakıf". *Vakıf ve Toplum Dergisi*, (6), 26-29.

Aydın, Bilgin (2017). *XVI. Yüzyılda Divan-ı Hümayun ve Defter Sistemi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Ayvansarayî, Hüseyin (1865). *Hadikatü'l-Cevâmi'* I-II. İstanbul: Matbaa-i Amire.

Başar, Fahameddin (2018). *Vakıf Kuran Kadınlar*. Ankara: Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi (2010). T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü. İstanbul: Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı.

Bayrak, Meral (2015). "Makbul/Maktul İbrahim Paşa Vakfı: Hezargrad'da Bulunan Hayratı". *Balkanlar'da İslam Medeniyeti Beşinci Uluslararası Kongresi Tebliğleri*. Saraybosna. 259-295.

Bostan, İdris (2007). "Piyâle Paşa". *DİA*, C. 34. İstanbul. 296-297.

Bostan, İdris (2011). "Tersâne-i Âmire", *DİA*, C. 40. İstanbul. 512-516.

Bozkurt, Gülnihal (1987). "İslam Hukukunda Zimmilerin Hukuki Statüleri". *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 3 (1-4), 115-155.

Ceyhan, Muhammed (2016). Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin Mülk ve Vakıf Edinimi (18. Yüzyıl). Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Çetintaş, Recep (2014). "Hanefilerin Cuma Namazını Devlet Başkanı veya İzin Verdiği Kimselerin Kıldırması Şartıyla Kayıtlamasına Usûlî Bir Bakış". *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi XVIII* (2), 207-240.

- Çınar, Hüseyin (2018). *Tanzimat Öncesi Osmanlı Toplumunda Cinsiyet, Mahremiyet ve Sosyal Hayat*. Ankara: KAGEM. 335-371.
- Doğan, Sema (2001). “Kasımpaşa Camii ve Külliyesi”. *DİA*, C. 24. İstanbul. 548-550.
- Duran, Tülay (1990): *Tarihimizde Vakıf Kuran Kadınlar*. İstanbul: Belge Yayınları.
- Ercan, Yavuz (1983). “Türkiye’de XV. Ve XVI. Yüzyıllarda Gayrimüslimlerin Hukuki, İçtimai ve İktisadi Durumu”. *Belleten* 47 (188), Ankara. 1119-1150.
- Eyice, Semavi (2022). “Kılıç Ali Paşa Külliyesi”, *DİA*, C. 25. Ankara. 412-414.
- Göyünç, Nejat (1967). “XVI. Yüzyılda Ruûs ve Önemi”. *Tarih Dergisi*, 17 (22). İstanbul. 17-34.
- Gündüz, Filiz (2009). “Sinan Paşa Külliyesi”. *DİA*, C. 37. İstanbul. 232-234.
- Gürbüz, Büşra (2020). 1509 Numaralı Ruûs Defteri (1048-1049/1683-1639) Tahlil ve Metin. Yüksek Lisans Tezi. Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- İnalcık, Halil (2006). *Osmanlı İmparatorluğu Klâsik Çağ (1300-1600)*. İstanbul: Yapı Kredi Yay.
- Kaya, Süleyman (2003). “Para Vakıfları Üzerine”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, I (1), 189-203.
- Keskin, Özkan Özer (2023). “Osmanlı’da Kadınların Vakıf Müessesesine Katkıları: Trabzon Örneği”. *Tarihi, Kültürü ve Sanatıyla Trabzon*, (1), 187-222.
- Keskin, Özkan Özer (2021). “Trabzon Gülbahar Hatun (Hatuniye) Vakfı’na Ait Yapılar ve Sunduğu Hizmetler”. *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, 15 (30), 473-508.
- Kır, Anıl (2019). Kamil Kepeci 217 Numaralı Ruûs Defteri (Metin-Değerlendirme, s. 101-202). Yüksek Lisans Tezi. Bilecik: Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Koç, Mehmet (2021). “Cuma Namazının Sıhhat Şartlarından Olan Şehir, Cami ve İzin Konularının Osmanlı Hukukundaki Yeri”. *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 21 (2), 573-597.
- Kolip, Esra (2022). 1527 Numaralı Ruûs Defteri (1062-1065/1652-1655) Tahlil ve Metin. Yüksek Lisans Tezi. Gümüşhane Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Köç, Ahmet (2016). “Osmanlı Devleti’nde Yönetici Sınıfın Hayırseverliği: Ümera ve Ulema Vakıfları Üzerine Bazı Düşünceler”. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19 (35), 303-322.
- Köprülü, Bülent (1952). “Evvəlki Hukukumuzda Vakıf Nev‘iyetleri ve İcareteynli Vakıflar”. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 18 (1-2), 219-222.
- Kurt, İsmail (2015). *Para Vakıfları Nazariyat ve Tatbikat*. İstanbul: Ensar Neşriyat.
- Laçın, Sinem (2022). Kamil Kepeci 275 Numaralı Ruûs Defteri (Metin-Değerlendirme, S.1-170). Yüksek Lisans Tezi. Bilecik: Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Okudan, Muhammet (2011). “Osmanlı’nın Son Yüzyılında Samsun’da Vakıf Kuran Kadınlar”. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (31), 267-277.
- Ölmez, Kader (2021). Kamil Kepeci 275 Numaralı Ruûs Defteri (Metin-Değerlendirme, S.171-331). Yüksek Lisans Tezi. Bilecik: Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Önkal, Ahmet ve Nebi Bozkurt (1993). “Cami”. *DİA*, C. 7. İstanbul: 45-46.
- Özcan, Tahsin (2003). *Osmanlı Para Vakıfları Kanûnî Dönemi Üsküdar Örneği*. Ankara: TTK.

- Öztürk, Nazif (2006). "Mütevelli". *DİA*, C. 32. İstanbul. 217-220.
- Öztürk, Nazif (1991). Türk Yenileşme Tarihi Çerçevesinde Vakıf Müessesesi. Doktora Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Savun, Hakan (2019). Kamil Kepeci 217 Numaralı Ruûs Defteri (Metin-Değerlendirme, s. 1-100). Yüksek Lisans Tezi. Bilecik: Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Soyer, Özlem (2007). Kadın Vakıfları: Kütahya Örneği. Yüksek Lisans Tezi. Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Uzunçarşılı, İ. Hakkı (2020). *Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilatı*. Ankara: TTK.
- Uzunçarşılı: İsmail Hakkı (2019). *Osmanlı Tarihi II*. Ankara: TTK.
- Yancı, Ülkü (2020). "1576 Numaralı Defter Örneğinde Ruûs Defterlerinin Vakıf Atamaları Açısından Önemi". *Vakıflar Dergisi*, (53), 47-66.
- Yediyıldız, Bahaeddin (1982). "Türk Vakıf Kurucularının Sosyal Tabakalaşmadaki Yeri 100-1800". *Osmanlı Araştırmaları*, (3), 143-164.
- Yediyıldız, Bahaeddin (1982). "Vakıf Müessesesinin XVIII. Asır Türk Toplumundaki Rolü". *Vakıflar Dergisi*, (14), 1-27.
- Yediyıldız, Bahaeddin (2003). *XVIII. yüzyılda Türkiye'de Vakıf Müessesesi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- Yıldız, Kenan (2019). "Aykırı Vakıflar: Osmanlıda Fukarâ-yı Müslimîni de Gözeten Gayrimüslim Vakıfları". *Osmanlı Araştırmaları*, 54 (54), 54-141.
- Yıldız, Kenan (2019). "Osmanlıda İcâreteynin Başlangıç Tarihi Meselesi: İlk Uygulamalara Dair Tespitler". *Cihannüma Dergisi*, V (2). İzmir: 25-46.
- Yörük, Saim (2011). XVIII. Yüzyılın İlk Yarısında Adana Kazası (1700-1750). Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yüksel, Hasan (1990). Osmanlı Sosyal ve Ekonomik Hayatında Vakıfların Rolü Üzerinde Bir Araştırma (1585-1683). Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yüksel, Hasan (1999). Osmanlı Toplumunda Vakıflar ve Kadın. *Osmanlı*, I. Ankara: Yeni Türkiye Yay. 49-55.

Ek 1: Harita 1: 17. Yüzyılda Galata Kazası'ndaki Vakıflar ve Vakıf Eserleri*

Ruûs Defterlerine Göre Galata Kazası'ndaki Vakıflar (1585-1700)

Ek 2: Ruûs Defterlerine Göre 17. Yüzyılda Galata Kazası'ndaki Vakıflar ve Yapılan Atamalar					
Kılıç Ali Paşa Vakfı					
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi (Hicri)	
KK.d.. 258/44 ¹	Ali	Mütevellî	Merhum Kılıç Ali Paşa Evkâfı	5 R. 1054	
KK.d.. 260/142	Mehmed Halife		Kılıç Ali Paşa Evkâfı der Tophane	24 S. 1057	
A. RSK.d. 1529/65	Ahmed		Tevliyet-i Menzil-i Kılıç Ali Paşa der Beşiktaş tabi-i Galata	7 L.1069	
KK.d.. 217/78	Süleyman b. Ebubekir		Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa	16 Ra. 1071	
KK.d.. 217/78	Mehmed b. Ebubekir			16 Ra. 1071	
KK.d.. 217/104	Seyyid Hasan		Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa	6 Ra. 1071	
KK.d.. 217/92	Mehmed b. Ahmed		Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa	15 R. 1071	
KK.d.. 217/94	Hafız Kerameddin Molla İbrahim b. Hacı Mustafa		Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa	Gurre-i R. 1071	
KK.d.. 217/127	Receb b. Mehmed		Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa	9 Ca. 1071	
KK.d.. 217/152	İbrahim Musa		Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa	8 N. 1071	
KK.d.. 217/158	Mehmed b. Seyfeddin		Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa	Selh-i L. 1071	
KK.d.. 217/173	Ahmed b. Mahmud		Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa	28 Za. 1071	
A. RSK.d. 1534/114	Ebubekir		Tevliyet-i Cami-i Kılıç Ali Paşa der Tophane	20 Ca. 1072	
A. RSK.d. 1534/40/139	Ebubekir b. Hacı Mustafa		Tevliyet-i Kılıç Ali Paşa der Tophane	7 R. 1072	
KK.d.. 275/92	Hüseyin		Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa der Beşiktaş	12 Ra. 1082	
KK.d.. 275/151	Salih b. Abdulkadir		Merhum Kapudan Sâbık Kılıç Ali Paşa Vakfı der Tophane	23 Ş. 1082	
KK.d.. 275/323	Fethullah b. Şaban		Kılıç Ali Paşa Vakfı ve Ahi Çelebi Vakfı	8 N. 1084	
KK.d.. 7517/9	Ali		Tevliyet-i Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa der Tophane	19 Za. 1084	
KK.d.. 259/97	Fatma Hatun		Müteveliye	Kılıç Ali Paşa Evkâfı der Tophane	Gurre-i Za 1056
A. RSK.d. 1529/166	Ümmühan Hatun			Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa der Tophane	16 Ş. 1066
KK.d.. 217/88	Aişe bint İsa	Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa		10 Ra. 1071	
KK.d.. 217/92	Ümmühan bint Ahmed	Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa		8 R. 1071	
KK.d.. 217/104	Hadice bint Memi	Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa		20 B. 1071	
KK.d.. 217/104	Aişe bint Ebubekir	Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa		6 N. 1071	
KK.d.. 217/173	Abide Hatun	Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa		25 Za. 1071	

1 Kayıtlar ruûs defterinin bulunduğu fon, defter no/görüntü no şeklinde kısaltılarak yazılmıştır.

Sevgi Akkoyun

KK.d.. 275/167	Şeyh Mehmed	Duâgû	Vazife-i Duâgû an Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa der Tophane	2 Ra. 1061	
KK.d.. 217/104	Şeyh Mustafa b. Süleyman		Kılıç Ali Paşa Evkâfı	10 C. 1071	
KK.d.. 217/158	Ahmed		Kılıç Ali Paşa Evkâfı	Selh-i L. 1071	
A. RSK.d. 1534/32	Yahya		Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa der Tophane	17 L. 1072	
A. RSK.d. 1534/40	Yunus		Kılıç Ali Paşa Evkâfı der Tophane	6 N. 1072	
A. RSK.d. 1534/40	Hüseyinpaşazade Yahya		Kılıç Ali Paşa Evkâfı der Tophane	17 L. 1072	
A. RSK.d. 1534/40	Salih b. Hüseyin		Kılıç Ali Paşa Evkâfı der Tophane	26 Za. 1072	
KK.d.. 7516/99	-		Kılıç Ali Paşa Evkâfı der Kasaba-i Tophane	5 Za. 1076	
A. RSK.d. 1539/4	Seyyid Kılıç		Duâgûluk-ı Vakf-ı Kılıç Ali Paşa der Tophane	12 Za. 1080	
KK.d.. 275/167	Osman b. Kâtib Mehmed		Kılıç Ali Paşa Evkâfı Galata	17 Ş. 1081	
KK.d.. 275/167	Mustafa Efendi			17 Ş. 1081	
KK.d.. 275/167	Abdulkaki		Kılıç Ali Paşa Evkâfı	5 L. 1081	
KK.d.. 275/261	Mehmet Efendi		Kılıç Ali Paşa Vakfı der Tophane	15 Za. 1083	
KK.d.. 275/167	Ahmed ve Fatıma		Kılıç Ali Paşa Evkâfı	Selh-i C. 1084	
KK.d.. 275/319	Mustafa b. Mustafa ve Ali b. Mustafa		Kılıç Ali Paşa Evkâfı	12 Ş. 1084	
KK.d.. 275/323	Saliha bint Mahmud		Kılıç Ali Paşa Evkâfı	24 N. 1084	
KK.d.. 275/327	Kerime bint Mustafa		Kılıç Ali Paşa Evkâfı	19 L. 1084	
KK.d.. 275/327	Emetullah bint Sıdkı		Kılıç Ali Paşa Evkâfı	24 L. 1084	
KK.d.. 258/44	Hüseyin		Kâtip	Kitâbet-i Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa der Tophane	16 Ra. 1054
A. RSK.d. 1529/166	İbrahim			Kitâbet-i Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa der Tophane	13 L. 1065
KK.d.. 217/114	İbrahim b. Ahmed	Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa		28 C. 1071	
A. RSK.d. 1534/40/139	Mehmed b. Bali	Küttâb-ı Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa der Tophane		7 R. 1072	
A. RSK.d. 1529/166	Abdulkerim	Vazife	Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa der Tophane	24 Za. 1065	
A. RSK.d. 1529/166	Mehmed			24 Za. 1065	
A. RSK.d. 1529/166	Ahmed b. Mustafa		Evkâf-ı Kapudan Kılıç Ali Paşa	6 S. 1066	
A. RSK.d. 1529/166	Mehmed		Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa der Tophane	21 Ra. 1066	
A. RSK.d. 1531/12	Abdullah Efendi		Evkâf-ı Kapudan-ı Sâbık Kılıç Ali Paşa der Tophane	9 M. 1067	
A. RSK.d. 1532/58	Seyyid		Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa der Tophane	2 N. 1069	
A. RSK.d. 1532/85	Şeyh Mehmed b. Hacı Ahmed		Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa der Tophane	20 S. 1071	
A. RSK.d. 1532/87	Seyyid Mehmed b. Mustafa		Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa der Tophane	22 Ra. 1071	
A. RSK.d. 1534/189	Receb b. Mehmed		Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa der Tophane	9 S. 1071	
KK.d.. 275/167	Şaban b. Mustafa		Cüzhân	Kılıç Ali Paşa Evkâfı Türbesi	16 L. 1083
KK.d.. 275/167	İbrahim b. İsmail	Kılıç Ali Paşa Evkâfı Cami Şerifi ve Türbesi		23 C. 1084	
KK.d.. 258/44	Hüseyin	Câbî	Cibâyet-i Evkâf-ı Kılıç Ali Paşa der Tophane	22 M. 1054	
KK.d.. 275/191	Ali	Ferraş	Kılıç Ali Paşa Vakfı	Selh-i M. 1083	
KK.d.. 217/104	Mustafa b. Abdulmuhsin	-	Kılıç Ali Paşa Evkâfı der Tophane	5 C. 1070	
KK.d.. 217/104	Şeyh İvaz	-	Kılıç Ali Paşa Evkâfı	20 S. 1070	
Makbul (Maktul) İbrahim Paşa Vakfı					
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi	
A.RSK.d.. 1482/1	Yahya	Mütevelli-i Kebir	Makbul İbrahim Paşa Vakfı	23 S. 1015	
A.RSK.d.. 1517/73	Ali		Tevliyet Evkâf-ı Maktul İbrahim Paşa der Galata	5 Za. 1055	
A.RSK.d.. 1519/101	Nuh	Mütevelli-i Kebir ve Sağır	Tevliyet-i Evkâf-ı Maktul İbrahim Paşa der Galata ve gayruhu	15 Ş. 1060	
A.RSK.d.. 1522/139	Nuh		Tevliyet-i Maktul İbrahim Paşa der Galata ve gayri	15 Ş. 1060	

Ruûs Defterlerine Göre Galata Kazası'ndaki Vakıflar (1585-1700)

A.RSK.d.. 1483/7	Piroğlu Mehmed	Mütevelli	Tevliyet-i Evkâf-ı Cami-i Merhum Maktul İbrahim Paşa	23 M. 1019
KK.d.. 258/44	Ali		Tevliyet-i Kebir Maktul İbrahim Paşa der Galata	12 Ca. 1054
A.RSK.d.. 1517/73	Ali		Tevliyet-i Maktul İbrahim Paşa der Galata	23 Z. 1056
A.RSK.d.. 1519/101	Mahmud		Tevliyet-i Evkâf-ı Maktul İbrahim Paşa der Galata ve gayruhu	11 Ş. 1060
A.RSK.d.. 1522/139	Hüseyin		Tevliyet-i Makbul İbrahim Paşa der Haric-i Galata	21 N. 1061
A.RSK.d.. 1524/133	Hasan		Tevliyet-i Maktul İbrahim Paşa der Haric-i Galata	21 N. 1061
A.RSK.d.. 1524/133	Halil		Tevliyet-i Evkâf-ı Sağır ve Kebir Maktul İbrahim Paşa der Galata	6 L. 1061
KK. d.. 275/167	Mehmed		Tevliyet-i Evkâf İbrahim Paşa der Hezargrad	16 L. 1061
A.RSK.d.. 1524/133	Hüseyin Ağa		Tevliyet-i Cami-i İbrahim der Ortaköy der İstanbul	22 L. 1061
A.RSK.d.. 1524/133	Hüseyin		Tevliyet-i İbrahim Paşa der Kapanyağ der Galata	28 L. 1061
A.RSK.d.. 1522/139	Mehmed Mustafa		Tevliyet-i Maktul İbrahim Paşa der Galata	6 Za. 1061
A.RSK.d.. 1526/203	Hüseyin		Tevliyet-i Maktul İbrahim Paşa der Galata ve Kavala ve Hezargrad	19 N. 1062
A.RSK.d.. 1526/203	Ahmed		İmamet-i Cami-i İbrahim Paşa der Hezargrad	11 L. 1062
A.RSK.d.. 1526/203	Hüseyin		Tevliyet-i Maktul İbrahim Paşa der İstanbul ve Galata ve Hezargrad	11 L. 1062
A.RSK.d.. 1526/203	Mehmed		Tevliyet-i Maktul İbrahim Paşa der Galata	7 Ca. 1064
A.RSK.d.. 1526/166	İbrahim		Tevliyet-i İbrahim Paşa der Ortaköy	Gurre-i C. 1066
A.RSK.d.. 1534/90	Hacı Mehmed Ağa		Tevliyet-i Evkâf-ı Cami-i İbrahim Paşa der Galata	28 M. 1072
A.RSK.d.. 1534/149	Seyyid Hasan		Tevliyet-i Evkâf-ı Makbul İbrahim der İstanbul ve Galata	15 Ra. 1072
A.RSK.d.. 1534/4	-		Tevliyet-i Evkâf-ı Makbul İbrahim der İstanbul ve Galata	15 Ra. 1072
KK.d.. 275/167	Sefer Halife		Maktul İbrahim Paşa Evkâfı der Galata	10 L. 1081
KK.d.. 275/167	Seyyid Natık Efendi	Maktul İbrahim Paşa Evkâfı der Galata	10 L. 1081	
KK.d.. 275/275	Mehmed b. Ahmed	Maktul İbrahim Paşa Evkâfı der Galata	8 M. 1084	
KK.d.. 275/259	El-Hacc İsmail b. Ali	Nazır	Merhum Maktul İbrahim Paşa Vakfı der Galata	13 M. 1084
A.RSK.d.. 1522/139	Mahmud	Kethüda	Tevliyet-i Maktul İbrahim Paşa der Galata ve gayri	19 Ş. 1060
A.RSK.d.. 1526/203	Ahmed	-	Maktul İbrahim Paşa Evkâfı	21 Ş. 1064
KK.d.. 275/167	Abdurrahman	Hafız	Maktul İbrahim Paşa Evkâfı der Galata	10 L. 1081
KK.d.. 275/167	Ahmed	Mutemet	Merhum İbrahim Paşa Evkâfı der Galata	24 C. 1082
KK.d.. 275/167	Hüseyin	İhlaşan	Merhum Maktul İbrahim Paşa Cami Evkâfı der Yağkapanı der Galata	24 Ş. 1083
Piyale Paşa Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 260/16	Ramazan	Mütevelli	Merhum Piyale Paşa Evkâfı der Kasımpaşa	16 Ra. 1057
A.RSK.d.. 1526/340	Abdulkadir		Evkâf-ı Piyale Paşa der Kasımpaşa	24 Za. 1064
A.RSK.d.. 1526/368	Seyyid Ahmed ve Mehmed b. Mehmed		Piyale Paşa Vakfı Kasımpaşa	2 S. 1065
A.RSK.d.. 1534/34	-		Tevliyet-i Evkâf-ı Cami-i Merhum Piyale Paşa der Kasımpaşa	18 L. 1070
KK.d.. 217/17	Ahmed		Kapudan-ı Piyale Paşa Evkâfı	10 Ş. 1070
A.RSK.d.. 1534/218	-		Tevliyet-i Evkâf-ı Piyale Paşa der Kasımpaşa	16 N. 1070
KK.d.. 217/24	Mustafa Efendi		Tevliyet-i Evkâf-ı Piyale Paşa der Kasımpaşa	

Sevgi Akkoyun

KK.d.. 259/52	Aişe Hatun-Hadice Hatun-Fatma Hatun	Mütevelliye	Piyale Paşa Evkâfı der Kasımpaşa	Gurre-i Za. 1056
A.RSK.d.. 1526/247	Ahmed	Vazife	Evkâf-ı Piyale Paşa der Kasımpaşa	13 S. 1064
A.RSK.d.. 1529/110	Şeyh		Evkâf-ı Piyale Paşa der Kasımpaşa	15 Za. 1065
A.RSK.d.. 1529/277	Ömer		Evkâf-ı Kapudan-ı Gazi Piyale Paşa der Kasımpaşa	23 N. 1066
KK.d.. 259/54	Kâtip Mustafa	Kâtip	Evkâf-ı Piyale Paşa der Kasımpaşa	Gurre-i Za. 1056
KK.d.. 270/74	Mustafa	Sermahfil	Ser-Mahfillik-i Câmî-i Evkâf-ı Piyâle Paşa der-Kasımpaşa	23 Ra. 1068
KK.d.. 270/76	Ali b. Abdurrahman	Cüzhân	Cüz-hânlık-ı Evkâf-ı Piyâle Paşa der-kasaba-i Kasımpaşa	22 Ra. 1068
KK.d.. 275/95	Ahmed b. Abdullah	Saka	Piyale Paşa Vakfı Sebilhanesi der Uzunçarşı der Kasaba-i Kasımpaşa	16 M. 1083
KK.d.. 275/136	Piyale	Mutemed	Merhum Gazi Piyale Paşa Evkâfı der Kasaba-i Kasımpaşa	17 M. 1084
KK.d.. 275/138	Hüseyin	Müezzin ve Abkeş	Merhum Piyale Paşa Evkâfı der Kasımpaşa	24 S. 1084
KK.d.. 275/153	Osman b. Abdullah	Türbedar	Merhum Gazi Piyale Paşa Evkâfı Türbesi der Kasaba-i Kasımpaşa	6 B. 1084
Sinan Paşa Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 258/14	Halil	Mütevelli	Tevliyet-i Sinan Paşa der Beşiktaş	10 Ra. 1054
KK.d.. 258/19	Abdurrahman		Tevliyet-i Evkâf-ı Sinan Paşa	15 R. 1054
A.RSK.d.. 1524/28	Süleyman		Tevliyet Kapudan Sinan Paşa der Beşiktaş	5 Za. 1061
A.RSK.d.. 1526/128	Mehmed		Tevliyet-i Sinan Paşa der Beşiktaş tabi-i Galata	18 Ra. 1064
A.RSK.d.. 1526/175	Mustafa Ağa		Tevliyet-i Sinan Paşa der Beşiktaş tabi-i Galata	22 C. 1064
A.RSK.d.. 1529/37	Ebubekir b. Mustafa		Tevliyet-i Cami-i Sinan Paşa der Beşiktaş tabi-i Galata	24 N. 1065
A.RSK.d.. 1529/154	Mustafa		Tevliyet-i Sinan Paşa der Beşiktaş tabi-i Galata	6 Ca. 1066
A.RSK.d.. 1529/108	Ebubekir		Tevliyet-i Evkâf-ı Kapudan-ı Sâbık Sinan Paşa der Beşiktaş	8 C. 1066
KK.d.. 217/17	Yusuf	Câbî	Cibâyet-i Evkâf-ı Sinan Paşa der Uzuncaova	8 Ş. 1070
KK.d.. 217/55	Mustafa	Kâtip	Kitâbet-i Müşahede an Evkâf-ı Sinan Paşa der Üsküdar ve Kasımpaşa	10 Ca. 1071
Kasım Paşa Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
A.RSK.d. 1522/139	Ali	Mütevelli	Tevliyet-i Tekye-i Kasım Paşa	29 Ra. 1062
KK.d.. 217/27	Abdullah	Mütevelli	Tevliyet-i Cami-i Kasım Paşa tabi-i Galata	8 L. 1070
KK.d.. 275/13	Mehmed b. Ahmed		Kasaba-i Kasımpaşa Cami-i Şerif der Galata harici	H.14 N. 1081
A.RSK.d. 1529/156	Mehmed Arif b. Abdullah	Kâtib-i Evvel	Kitâbet-i Evvel Evkâf-ı Kasım Paşa der hariç-i Galata	13 Za 1066
A.RSK.d. 1529/156	Mustafa b. Mehmed	Câbî-yi Kebir	Kitâbet-i Cibâyet-i Evkâf-ı Kasım Paşa tabi-i Galata	
A.RSK.d. 1529/156	Sinan b. Halil	Muvakkit	Muvakkitlik-i Cami-i Kasım Paşa der Kasaba-i Kasımpaşa	15 Za. 1066
A.RSK.d. 1529/160	Abdullah b. İbrahim	Câbî	Cibâyet-i evkaf-ı Kasım Paşa der kasaba-i Kasımpaşa der Galata	27 Za 1066
A.RSK.d. 1529/159	Abdullah b. İbrahim	Kâtip	Kitâbet-i evvel Kasım Paşa der kasaba-i Kasımpaşa der Galata	
A.RSK.d.. 1534/85	-	Kâtip	Küttab-i Evkâf-ı Kasım Paşa (yırtık)	10 R. 1071
A.RSK.d.. 1534/36	Ömer	Müezzin	Müezzinlik-i Cami-i Kasım Paşa	14 Z. 1072
KK.d.. 275/96	Mustafa Davud	Cüzhân	Kasım Paşa Evkâfı der Kasaba-i Kasımpaşa	26 M. 1083
Ayas Paşa Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi

Ruûs Defterlerine Göre Galata Kazası'ndaki Vakıflar (1585-1700)

A.RSK.d.. 1526/137	Mehmed	Mütevelli	Tevliyet-i Ayas Paşa der kurb-ı Fındıklı der Tophane	18 Ca. 1064
A.RSK.d. 1529/69	Mehmed		Tevliyet-i Ayas Paşa der Fındıklı tabi-i Galata	12 M. 1066
A.RSK.d.. 1526/181	İbrahim	Câbî	Cibâyet-i Evkâf-ı Ayas Paşa der Fındıklı	18 M. 1064
A.RSK.d.. 1529/157	Mahmud	Kâtip	Kitâbet-i Evkâf-ı Ayas Paşa der Fındıklı	15 Za 1066
Hayreddin Paşa Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
A.RSK.d.. 1526/202	Mehmed	Mütevelli ve Nazır	Tevliyet-i ve Nezâret-i Hayreddin Paşa der Beşiktaş	22 R. 1065
A.RSK.d.. 1529/48	Mehmed	Baş mütevelli	Tevliyet-i Cami-i Hayreddin Paşa der Beşiktaş tabi-i Galata	26 L. 1065
A.RSK.d.. 1529/134	Ahmed	Nazır	Nezâret-i Evkâf-ı Kapudan-ı Sâbık Hayreddin Paşa der Beşiktaş	6 N. 1066
KK.d.. 275/154	Ahmed b. İbrahim	Müezzin	Merhum Hayreddin Paşa Evkâfı der Kasaba-i Beşiktaş der Galata	9 B. 1084
KK.d.. 275/154	Ahmed	Eczahan	Merhum Hayreddin Paşa Evkâfı Türbesi der Kasaba-i Beşiktaş	10 B. 1084
Belkis Hatun Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 217/28	Mehmed b. Yakub	Mütevelli	Tevliyet-i Evkâf-ı Muallimhane ve Eczaya Şerife-i Belkis Hatun der Kasımpaşa	15 L. 1070
KK.d.. 275/11	Ali		Belkis Hatun Vakfı Kasaba-i Kasımpaşa der Galata	4 N. 1081
KK.d.. 275/55	Mehmed		Belkis Hatun Vakfı Kasaba-i Kasımpaşa der Galata	5 Ca. 1082
KK.d.. 275/57	Ali		Belkis Hatun Vakfı Kasaba-i Kasımpaşa der Galata	15 Ca. 1082
KK.d.. 275/297	Şaban		Merhum Belkis Hatun Vakfı der Kasaba-i Kasımpaşa	16 C. 1084
A.RSK.d.. 1529/157	Abdullah	Nazır	Nezâret-i Evkâf-ı Belkis Hatun der kasaba-i Kasımpaşa	15 Za 1066
KK.d.. 262/91	Süleyman b. Yakub		Nezâret-i Evkâf-ı Mekteb-i Belkis Hanım der Kasımpaşa	15 Za. 1071
A.RSK.d. 1529/157	Mehmed b. Yakub	Kâtip	Kitâbet-i Evkâf-ı Belkis Hatun Han der Kasımpaşa hariç-i Galata	17 Za 1066
KK.d.. 262/91	Hacı Halil b. Mustafa		Kitâbet-i Evkâf-ı Belkis Hatun der Kasımpaşa	22 Za. 1071
Merhume Perizat Hatun Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 270/33	Ramazanoğlu Hasan	Cüzhân	Cüzhânlık-ı Câmiî-i Perizad Hâtûn der Fındıklı der Hâric-i Galata	28 Za. 1067
A.RSK.d.. 1532/8	-		Vakf-ı Merhume Perizat Hatun der Kasaba-i Fındıklı tabi-i Galata	12 Ra. 1069
A.RSK.d.. 1532/7	Ömer Halife	Küttab-ı Evkâf-ı Merhume Perizat Hatun der Kasaba-ı Fındıklı tabi-i Galata der İstanbul		
A.RSK.d.. 1532/8	Mehmed	Müezzin	Müezzin-i Evkâf-ı Merhume Perizat Hatun der Kasaba-i Fındıklı tabi-i Galata	
Merhume Şah Zeman Hatun Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 275/72	Hasan Çelebi	Mütevelli	Merhum Şah Zeman Hatun Vakfı der Galata	18 R. 1082
KK.d.. 275/133	Mehmed b. Ali		Arap Cami Merhume Şah Zeman Hatun Vakfı der Galata	26 L. 1083
Raziye Hatun Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 217/50	Hüseyin	Mütevelli	Tevliyet-i Evkâf-ı Nükud Raziye Hatun Çeşme-i Ahmed Paşa der Beşiktaş	8 R. 1071

Sevgi Akkoyun

KK.d.. 275/97	Ahmed b. Ali	Cüzhân	Merhume Raziye Hatun Vakfı der Kasaba-i Beşiktaş	18 S. 1083
Nefise Hatun Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
A.RSK.d.. 1534/3	Ahmed	Mütevelli	Tevliyet-i Nefise Hatun der Kasımpaşa	17 R. 1072
Hanım Hatun Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
A.RSK.d.. 1526/200	Ümmühan Hatun	Mütevelliye	Tevliyet-i Hanım Hatun der Beşiktaş	28 Ra. 1065
A.RSK.d.. 1534/6	Mehmed b. Mehmed	Mütevelli	Tevliyet-i Evkâf-ı Hanım Hatun der Beşiktaş tabi-i Galata	19 R. 1072
Kamer Hatun Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 1514/8	Rafi Mehmed b. El-Hac Mehmed	Mütevelli	Tevliyet Vakf-ı Kamer Hatun der Galata	28 B. 1052
KK.d.. 258/24	Osman	Vaiz	Cami-i Ethem Efendi an Evkâf-ı Kamer Hatun der Kasımpaşa	25 R. 1054
Diğer Hatun Vakıfları				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
A.RSK.d.. 1519/15	Arslan Ağa	Mütevelli	Tevliyet-i Evkâf-ı Müteveffa-yı Rahime Hatun der Ortaköy tabi Kaza-i Galata	26 S. 1060
KK.d.. 273/23	Seyyid Abdulbaki		Tevliyet-i Vakf-ı Nükud Aişe Hatun der Kasaba-i Fındıklı	Evail-i M. 1075
KK.d.. 270/33	Hüseyinoğlu Bali Çelebi	Cüzhân	Cüzhânlık-ı Cami-i Sehil Beg der Vakf-ı Merhûme Dilgüşâ Hatun der Kasaba-i Tophane tabi-i Galata	28 Za. 1067
KK.d.. 275/159	Abdullah Halife b. Abdurrahman		Tutum Mescidi Fatuma Hatun Vakfı der Galata	24 Ş. 1084
Sahaf Muslihiddin Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
A.RSK.d.. 1522/59	Hacı Osman	Mütevelli	Tevliyet-i Evkâf-ı Sahaf Muslihiddin der Kasaba-i Kasımpaşa	Gurre-i Ş. 1061
A.RSK.d.. 1522/120	Ali		Tevliyet-i Sahaf Muslihiddin der Kasımpaşa	14 R. 1062
A.RSK.d.. 1522/128	Mehmed		Tevliyet-i Sahaf Muslihiddin der Kasımpaşa der Galata	10 Ca. 1062
KK.d.. 275/147	Şeyh Ali Çavuş	Kaymakam	Kaymakamlık-ı Tevliyet-i Sahaf Muslihiddin der Kasımpaşa	20 Za. 1064
KK.d.. 275/95	Mehmed	Nazır	Merhum Sahaf Muslihiddin Vakfı der Kasaba-i Kasımpaşa	21 M. 1083
Sefer Kethüda Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 268/5	-	Mütevelli	Sefer Kethüda der Tophane	1048
KK.d.. 268/26	Cafer		Tevliyet-i Sefer Kethüda der Tophane	Gurre-i ... 1048
A.RSK.d.. 1526/106	Mustafa b. Ahmed		Tevliyet-i Mescid-i Sefer Kethüda der Tophane Galata	C. 1064
A.RSK.d.. 1526/107	Mehmed		Tevliyet-i Mescid-i Sefer Kethüda der Tophane	5 Za. 1064
KK.d.. 270/22	Mehmed b. Receb		Tevliyet-i Evkâf-ı Mescid-i Sefer Kethüdâ Kasaba-i Tophane	18 L. 1067
KK.d.. 276/10	Darende İbrahim		Tevliyet-i Evkâf-ı Sefer Kethüda der kasaba-i Tophane der Galata	16 Z. 1106
Süheyl Bey Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi

Ruûs Defterlerine Göre Galata Kazası'ndaki Vakıflar (1585-1700)

A.RSK.d.. 1522/25	Mehmed	Mütevelli	Tevliyet-i Evkâf-ı Süheyl Bey der Tophane	20 C. 1060
A.RSK.d.. 1526/20	İbrahim		Tevliyet-i Evkâf Süheyl Bey der Kasaba-i Tophane-i tabi-i Galata	13 N. 1062
A.RSK.d.. 1529/21	Seyyid İbrahim		Tevliyet-i Evkâf-ı Merhum Süheyl Bey der Kasaba-i Tophane	9 R. 1065
A.RSK.d.. 1529/43	Süleyman		Tevliyet-i Süheyl Bey der Tophane	29 B. 1065
A.RSK.d.. 1529/156	Mustafa		Tevliyet-i Süheyl Bey der Tophane	15 Za. 1066
KK.d.. 217/83	Mustafa	Mütevelli Kaymakamı	Kaimmakamlık-ı Tevliyet-i Ecza-yı İbrahim der Cami-i Süheyl Bey der Tophane	12 L. 1071
A.RSK.d.. 1529/109	Yusuf	Câbî	Cibâyet-i Evkâf-ı Mehter-i Zümre der Cami-i Süheyl Bey der Tophane	9 C. 1066
Yahya Kethüda Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
A.RSK.d.. 1526/119	Osman	Nazır	Nezâret-i Evkâf-ı Yahya Kethüda ve Kasım-paşa der Galata	18 M. 1064
A.RSK.d.. 1526/110	Hatice Hatun		Nezâret-i Evkâf-ı Yahya Kethüda der Kasım-paşa	21 Za. 1064
A.RSK.d.. 1532/24	Mehmed b. Ahmed	Müezzin	Cami-i Yahya Kethüda der Kasım-paşa der Haric-i Galata	12 N. 1069
Ferhad Ağa Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
A.RSK.d.. 1517/53	Derviş Çavuş	Mütevelli	Tevliyet-i Evkâf-ı Ferhad Ağa der Haric-i Galata	Gurre-i C. 1056
A.RSK.d.. 1526/135	Hasan		Tevliyet-i Muallimhane Ferhad Ağa der Haric-i Galata	13 Ca. 1064
A.RSK.d.. 1526/140	Derviş		Tevliyet-i Ferhad Ağa der Galata	3 C. 1064
A.RSK.d.. 1532/39	-		Tevliyet-i Evkâf-ı Ferhad Ağa der Galata	4 N. 1069
Ethem Efendi Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 268/27	Darende Mehmed	Mütevelli	Tevliyet-i Nükud Akçe-i Avarız der Mahalle-i Ethem Efendi der Kasım-paşa	Evasit-ı B. 1048
A.RSK.d.. 1529/118	Ömer	Hatip	Hitâbet-i Evkâf-ı Ethem Efendi der Kasım-paşa	6 B. 1066
KK.d.. 217/60	Mehmed	Kâtip ve Câbî	Kitâbet-i Evkâf-ı Ethem Efendi der Kasım-paşa tabi-i Galata	12 C. 1071
Ruznameci İbrahim Efendi Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 270/76	Seyyid Ali	Sebilci	Sebilcilik-i Vakf-ı Ruznameci İbrahim Efendi der-Galata	29 Ra. 1068
A.RSK.d.. 1534/12	Ebubekir	Kâtip	Kitâbet-i An Evkâf-ı Çeşmeha-yı Ruznameci İbrahim Efendi der Haric-i Galata	15 Ra. 1072
KK.d.. 275/100	Seyyid Mustafa b. Mehmed	Mütevelli	Ruznameci İbrahim Efendi vakfı der Galata	26 Ra. 1083
Kethüda Ali Çavuş Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi

Sevgi Akkoyun

A.RSK.d.. 1526/125	Ahmed b. Piyale	Mütevelli	Tevliyet-i Ali Kethüda Çavuş der Kara İstinye tabi-i Galata	28 S. 1064
A.RSK.d.. 1526/106	Seyyid Ahmed Efendi		Tevliyet-i Cami-i Ali Çavuş der Sarıyer der Galata	29 L. 1064
A.RSK.d.. 1526/189	Osman		Tevliyet-i Evkâf-ı Ali Kethüda der Sarıyer tabi-i Galata	Selh-i S. 1065
A.RSK.d.. 1526/187	Eyyüb		Tevliyet-i Ali Çavuş der Sarıyer der Galata	16 S. 1065
A.RSK.d.. 1529/127	Osman		Tevliyet-i Kethüda Ali Çavuş der Sarıyer tabi-i Galata	6 S. 1066
A.RSK.d.. 1529/123	Hafız Receb		Tevliyet-i Cami-i Ali Çavuş der Karye-i Sarıyer tabi-i Galata	19 B. 1066
KK.d.. 270/65	Osman		Tevliyet-i Evkâf-ı Kethüdâ Ali Çavuş der Nahiye-i İstinye der Karye-i Sarıyer tabi-i Kazâ-i Galata	14 S. 1068
KK.d.. 270/49	Mehmed b. Ahmed		Tevliyet-i Evkâf-ı Müteveffâ Kethüdâ Ali Çavuş der Karye-i İstinye tabi-i Kazâ-i Galata	23 Z. 1068
Hıdır Çavuş Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
A.RSK.d.. 1526/124	Süleyman	Mütevelli	Tevliyet-i Hıdır Çavuş der Nahiye-i Bandırma tabi-i Galata	20 S. 1064
A.RSK.d.. 1526/70	Mehmed		Tevliyet-i Hıdır Çavuş der Nahiye-i Bandırma tabi-i Galata	17 R. 1064
A.RSK.d.. 1526/111	Mehmed		Tevliyet-i Hıdır Çavuş der Galata der Bandırma	22 Za. 1064
Defterdar Mahmud Paşa Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 268/16	Fatma Hatun	Mütevelli	Tevliyet-i Vakf-ı Defterdar Mahmud Paşa der Fındıklı tabi-i Tophane	Evahir-i Ra. 1048
KK.d.. 1534/31	Abdullah	Nazır	Nezâret-i Evkâf-ı Defterdar Mahmud Efendi der Tophane	28 N. 1072
KK.d.. 275/81	Abdullah	Cüzhân	Defterdar Mahmud Efendi Vakfı der Kasaba-i Fındıklı	21 L. 1082
Gedik Abdi Kapudan Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 1529/79	Ali b. Veli	Mütevelli	Tevliyet-i Gedik Abdi Kapudan der Kasım-paşa tabi-i Galata	28 S. 1066
KK.d.. 275/44	İbrahim Halife b. Ali	Cüzhân	Gedik Abdi Kapudan Evkâfı der Kasaba-i Kasımpaşa	15 S. 1082
Nebati Dede Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 268/17	Darende Şeyh Mehmed	Mütevelli	Tevliyet-i Nebati Dede der Tophane	Gurre-i Ra. 1048
KK.d.. 268/17	Darende Şeyh Hüseyin	Nazır	Nezâret-i Nebati Dede der Tophane	Gurre-i Ra. 1048
Ruznameci Mehmed Efendi Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 270/33	Abdullatif ibni Bali	Cüzhân	Cüzhânlık-ı Evkâf-ı Merhum Ruznameci Mehmed Efendi der Cami-i Molla Çelebi Kaza-i Fındıklı tabi-i Galata	28 Za. 1067
KK.d.. 270/69	İbrahim b. Receb		Cüzhânlık-ı Evkâf-ı Ruznameci Mehmed Efendi der Cami-i Molla Çelebi tabi-i Fındıklı der Kaza-i Galata	2 Ra. 1068
KK.d.. 270/70	Ali Halife		Cüzhânlık-ı Evkâf-ı Merhum Ruznameci Mehmed Efendi Cami-i Molla Çelebi tabi-i Fındıklı der Kaza-i Galata	27 Ra. 1068
İsmail Efendi Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi

Ruûs Defterlerine Göre Galata Kazası'ndaki Vakıflar (1585-1700)

KK.d.. 270/59	Seyyid Mehmed	Cüzhân	Cüzhânlık-ı Evkâf-ı İsmail Efendi der Mescid-i Sultan Bayezid Han der Galata	22 M. 1068
KK.d.. 275/130	Mustafa b. Hüseyin		Sultan Bayezid Mescidi İsmail Efendi Vakfı der Galata	19 Za. 1083
KK.d.. 275/146	Mehmed b. Ahmed		Sultan Bayezid Mescidi İsmail Efendi Vakfı der Galata	18 Ca. 1084
KK.d.. 275/87	Mehmed b. Ahmed	Kâtip	Merhum İsmail Efendi Vakfı der Sultan Bayezid Mahallesi	23 Za. 1082
Molla Çelebi Cami Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 275/123	Ali	Cüzhân	(Merhum Sadreddinzade Ruhullah Efendi'nin vakfı) Molla Çelebi Cami-i Şerifi der Kasaba-i Fındıklı	25 N. 1083
KK.d.. 275/123	Mehmed b. Ahmed		(Merhum Sadreddinzade Ruhullah Efendi'nin vakfı) Molla Çelebi Cami-i Şerifi der Kasaba-i Fındıklı	25 N. 1083
KK.d.. 275/133	Mehmed b. Yusuf		Molla Çelebi Cami-i Şerifi der Kasaba-i Fındıklı	24 L. 1083
KK.d.. 275/133	Mehmed b. Muharrem		Molla Çelebi Cami-i Şerifi Ruhullah Efendi Vakfı der Kasaba-i Fındıklı	28 L. 1083
KK.d.. 275/134	Mustafa b. Resul		Molla Çelebi Cami Osman Efendi Vakfı der Fındıklı	28 L. 1083
KK.d.. 275/147	Mehmed b. Mustafa		Molla Çelebi Cami Merhum Mehmed Emin Efendi Vakfı der Kasaba-i Fındıklı	4 C. 1084
KK.d.. 275/158	Ömer		Molla Çelebi Cami Merhum Mehmed Emin Efendi Vakfı der Kasaba-i Fındıklı	19 Ş. 1084
El-Hacc Memi Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 275/113	Münire Hatun	Mütevelliye	El-Hacc Memi Vakfı der Hoca Ali Mahallesi tabi-i Galata	29 B. 1083
KK.d.. 275/115	Abdulkaki b. Receb Halife	Cüzhân	Meryem Hatun Vakfı der el-Hacc Memi Mahallesi Mescidi der Tophane tabi-i Galata	18 B. 1083
KK.d.. 275/113	Mustafa b. Bayram		El-Hacc Memi Vakfı der Hoca Ali Mahallesi tabi-i Galata	22 B. 1083
Merhum Mehmed Ağa Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 275/112	Mahmud	Câbî	Merhum Mehmed Ağa Vakfı Kasaba-i Tophane Çavuşbaşı İskelesi	Gurre-i B. 1083
KK.d.. 275/112	Mahmud	Kayyim ve Abkeş	Merhum Mehmed Ağa Vakfı Kasaba-i Tophane Çavuşbaşı İskelesi	1 B. 1083
KK.d.. 275/112	Mahmud	Mütevelli	Merhum Mehmed Ağa Vakfı Kasaba-i Tophane Çavuşbaşı İskelesi	1 B. 1083
Okçu Musa Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 275/76	Mehmed	Nazır	Merhum Okçu Musa Vakfı der Galata	28 Ş. 1082
KK.d.. 275/85	Hasan b. Ömer	Mütevelli	Okçu Musa Vakfı der Galata	7 L. 1082
KK.d.. 275/94	Mahmud b. Mehmed	Müezzin	Okçu Musa Vakfı der Galata	11 M. 1083
İbrahim Kapudan Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 275/97	Ömer b. Mehmed	Mütevelli	Merhum İbrahim Kapudan Vakfı der Kasaba-i Beşiktaş	5 M. 1083
KK.d.. 275/99	Mehmed		Merhum İbrahim Kapudan Mescidi der Kasaba-i Beşiktaş	Gurre-i Ra. 1083
Karabaş Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi

Sevgi Akkoyun

KK.d.. 217/19	İbrahim Mustafa	Mütevelli	Tevliyet-i Karabaş der Tophane	23 Ş. 1070
KK.d.. 275/15	-		Karabaş Mescidi der Tophane	3 L. 1081
KK.d.. 275/135	Feyzullah b. Ahmed		Karabaş Zaviyesi Yusuf Ağa ve Emine Hatun Nükud Vakfı der Kasaba-i Tophane	10 Za. 1083
KK.d.. 275/133	Seyyid Mustafa b. Mehmed	Cüzhân	Karabaş Mescidi İsmail Çelebi Vakfı der Tophane	21 L. 1083
İshak Efendi Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
A.RSK.d.. 1526/134	Eyyüb	Mütevelli	Tevliyet-i İshak Ağa der Beşiktaş tabi-i Galata	26 R. 1064
A.RSK.d.. 1534/99	İsmail		Tevliyet-i İshak Efendi der Beşiktaş	20 S. 1071
KK.d.. 275/134	Mehmed b. Mahmud		Merhum İshak Efendi Vakfı der Kasaba-i Beşiktaş	3 Za. 1083
KK.d.. 275/144	Ali b. Ahmed	Kâtip	İshak Efendi Nükud Vakfı der Beşiktaş	8 Ca. 1084
Hoca Ali Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
A.RSK.d.. 1517/22	Mehmed	Mütevelli	Tevliyet Evkâf-ı Merhum Hoca Ali der Haric-i Galata	6 N. 1057
A.RSK.d.. 1532/21	Ahmed		Tevliyet-i Mescid-i Hoca Ali der Haric-i Galata	12 N. 1069
KK.d.. 275/138	el-Hac Mustafa b. Osman		Hoca Ali Vakfı der Haric-i Galata	2 S. 1084
KK.d.. 217/41	Ömer Mehmed	Kâtip	Kitâbet-i Evkâf-ı Hoca Ali der Haric-i Galata	17 Ra. 1071
Tahtakadı Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
A.RSK.d.. 1522/57	Ali	Mütevelli	Tevliyet-i Medrese-i Tahtakadı der Kasımpaşa der Galata	Gurre-i Ş. 1061
A.RSK.d.. 1522/95	Ali		Tevliyet Tahtakadı der Kasımpaşa tabi-i Galata	22 Z. 1062
A.RSK.d.. 1522/119	Ömer		Tevliyet-i Mescid-i Mahalle-i Tahtagazi der Kasımpaşa	9 R. 1062
Mustafa Ağa Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
A.RSK.d.. 1522/117	Mehmed	Mütevelli	Mustafa Ağa Vakfı Tophane tabi-i Galata	24 Za. 1062
A.RSK.d.. 1526/71	Mustafa		Nezâret-i Evkâf-ı Mustafa Ağa der Tophane	24 R. 1064
KK.d.. 275/66	Mehmed b. Mehmed		Merhum Mustafa Ağa Evkâfı der Kasaba-i Tophane	28 C. 1082
KK.d.. 217/51	Ömer	Kâtip	Kitâbet-i Evkâf-ı Mustafa Ağa der Tophane	26 R. 1071
A.RSK.d.. 1524/30	-	Taamiye	Zaviye-i Mustafa Ağa der Tophane	3 Za. 1062
A.RSK.d.. 1524/114	Mehmed	-	Mustafa Ağa Vakfı Tophane tabi-i Galata	24 Ra. 1062
Merhum Hamza Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 275/164	-	Mütevelli	Tevliyet-i Hamza Bey der Mahalle-i Musahif Mehmed Ağa der Tophane	10 R. 1064
KK.d.. 275/81	Abdullah	Cüzhân	Merhum Hamza Vakfı der Kasaba-i Tophane	21 L. 1082
KK.d.. 275/82	Abdullah	Câbî	Merhum Hamza Vakfı der Kasaba-i Tophane	12 L. 1082
Mustafa Paşa Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
A.RSK.d.. 1529/4	Aişe	Mütevelli	Tevliyet-i Evkâf-ı Müteveffa Mustafa Paşa der Tophane tabi-i Galata	5 Ca. 1065
KK.d.. 217/59	Receb		Evkâf-ı Ağa Mustafa Paşa der Tophane	12 C. 1071
A.RSK.d.. 1526/306	Baki	Câbî	Cibâyet-i Evkâf-ı Ağa Mustafa Paşa der Tophane	16 Ş. 1064
A.RSK.d.. 1532/8	Süleyman b. Halil	Cüzhân	Cüzhânlık-ı Vakf-ı Merhum Ağa Mustafa Paşa der kasaba-i Tophane	6 Ra. 1069
El-Hac Mustafa Vakfı				

Ruûs Defterlerine Göre Galata Kazası'ndaki Vakıflar (1585-1700)

Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 275/297	Seyyid Halil b. Seyyid Mehmed	İhlaşan	Merhum El-Hac Mustafa Evkâfı der Kasa-ba-i Kasımpaşa	15 C. 1084
KK.d.. 275/159	Ammizadesi Seyyid İbrahim b. Seyyid Hüseyin		El-Hac Mustafa Evkâfı der Kasaba-i Kasımpaşa	25 Ş. 1084
Hüseyin Ağa Cami Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 271/25	Mehemmed	Kâtip	Kitâbet-i Evkâf-ı Cami-i Hüseyin Ağa der Kurb-ı Saray-ı Galata	Evail-i R. 1070
KK.d.. 271/25	Mehemmed	Cüzhân	Cüzhânlık-ı Vakf-ı Cami-i Hüseyin Ağa der Kurb-ı Saray-ı Galata	Evail-i R. 1070
Bektaş Efendi Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
A.RSK.d.. 1526/74	Mehmed	Mütevelli	Tevliyet-i Bektaş Efendi der Galata	5 Ca. 1064
KK.d.. 275/19	Mustafa		Bektaş Efendi Vakfı der Galata	13 L. 1081
Molla Efendi Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 258/41	Mehmed Efendi	Mütevelli	Tevliyet-i Cami-i Molla Efendi der Fındıklı	4 Z. 1054
A.RSK.d.. 1526/173	Mehmed		Molla Efendi Vakfı Fındıklı tabi-i Galata	15 C. 1064
A.RSK.d.. 1529/70	Osman Hasan	Kâtip	Kitâbet-i Evkâf-ı Molla Efendi der Fındıklı	17 M. 1066
KK.d.. 270/70	İbrahim b. Receb Halife	Cüzhân	Cüzhânlık-ı Merhum Molla Efendi tabi-i Fındıklı	9 Ra. 1068
Merhum Ketenci Ömer Paşa Vakfı				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi
KK.d.. 275/117	El-Hacc Mustafa b. Mehmed	Mütevelli	Merhum Ketenci Ömer Paşa Evkâfı der Sehil Beg Mahallesi der Tophane	5 Ş. 1083
KK.d.. 275/119	Ali b. Mustafa		Merhum Ketenci Ömer Paşa Vakfı der Çavuşbaşı Mahallesi Kasaba-i Tophane	26 Ş. 1083
Galata'daki Diğer Vakıflar				
Kayıt No	Görevlinin Adı	Atandığı Görev	Atandığı Kurum	Kayıt Tarihi

Sevgi Akkoyun

KK.d.. 268/11	-	Mütevelli	Tevliyet-i Arnavudzade Mehmed Efendi der Kasımpaşa	1048
KK.d.. 268/33	Darende Hüseyin		Tevliyet-i İbrahim Ağa der Kasımpaşa tabi-i Galata	Evail-i N. 1048
KK.d.. 268/33	Mehmedoğlu Hüseyin		Tevliyet-i Vakfı Mahmud Paşa der Fındıklı tabi-i Galata	Evahir-i Za. 1048
KK.d.. 258/7	Alioğlu Mehmed		Tevliyet-i Baş Hasan Efendi Defterdar der Kasımpaşa	Gurre-i S. 1054
KK.d.. 259/52	Mustafa		Ali Paşa Evkâfı der Tophane	Gurre-i Za. 1056
A.RSK.d.. 1522/19	Guran Efendi		Dersiamlık-ı an Evkâf-ı Hacı Mahmud der Kasımpaşa	Gurre-i Za. 1060
A.RSK.d.. 1522/6	Hüseyin		Tevliyet-i Musahib Mehmed Ağa der Galata	24 Ca. 1062
A.RSK.d.. 1526/76	Hızır		Tevliyet-i İlyas der Galata	11 Ca. 1064
A.RSK.d.. 1526/112	Mehmed Halife ibni Abdurrahman		Cibâyet-i Evkâf-ı Mescid-i Küttabcı Ömer Paşa der Tophane	Selh-i Za. 1064
A.RSK.d.. 1526/122	Hacı Hüseyin		Tevliyet-i Hacı Ahmed der Haric-i Galata	8 S. 1064
A.RSK.d.. 1526/138	Mehmed		Tevliyet-i Hacı Hasan der Kasım Paşa der Galata	25 Ca. 1064
A.RSK.d.. 1526/147	Taybe		Tevliyet-i Şahkulu der Galata	23 N. 1064
A.RSK.d.. 1526/192	Fatma Hatun		Tevliyet-i Mescid-i Mehmed Ağa der kurb-i Ağa Hamamı der Haric-i Galata	6 Ra. 1065
A.RSK.d.. 1529/87	Mehmed		Tali-i Sure-i Nebe an Evkâf-ı Baklazade der Cami-i Arab der Galata	26 Ra. 1066
A.RSK.d.. 1529/153	Mehmed b.		Tevliyet-i Sururi Efendi der Kasımpaşa tabi-i Galata	3 Ca. 1066
KK.d.. 270/62	Mehmed		Tevliyet-i el-Hac Seyyid Ali der Tophane	3 S. 1068
A.RSK.d.. 1532/7	Ömer Halife		Küttab-ı Evkâf-ı merhum Hamid Bey der Kasaba-i Fındıklı tabi-i Galata der İstanbul	12 Ra. 1069
A.RSK.d.. 1532/30	Maide Hatun		Tevliyet-i Hacı Piruz der Mescid-i Hoca Ali der Tophane	13 N. 1069
A.RSK.d.. 1532/30	Mehmed Efendi		(...) Kethüda der dahil-i Galata	24 N. 1069
A.RSK.d.. 1532/41	Şeyh Mehmed		(...) Çelebi der Beşiktaş	3 N. 1069
A.RSK.d.. 1534/65	Seyyid Ahmed b. Seyyid Mehmed		Tevliyet-i Memi Kethüda der Kasımpaşa	10 S. 1071
A.RSK.d.. 1534/67	Mehmed b. Mahmud		Tevliyet-i Evkâf-ı Çeşme-i Mehmed Ağa der Beşiktaş	22 S. 1071
KK.d.. 217/74	Abdulgani		Cibâyet-i Evkâf-ı Behram Kethüda der Galata	17 N. 1071
A.RSK.d.. 1534/36	Hafız Ramazan		Tevliyet-i Evkâf-ı Muallimhane Cami-i Hacı Hüseyin der Kasımpaşa	12 Z. 1072
KK.d.. 275/73	Ahmed b. Mehmed		Torlak Ali Vakfı der Rumeli Hisarı der İstinye Nahiyesi	7 N. 1082
KK.d.. 275/75	El-Hac Ali		Merhum Kalkancıbaşı Yunus Ağa Mescidi der Kale Kapısı	18 Ş. 1082
KK.d.. 275/40	Mustafa		Tevliyet-i Evkâf-ı Müteveffa Sahaf Mustafa der Galata	3 S. 1082
KK.d.. 275/88	İbrahim b. İslam		Çizmeciler Tekyesi Evkâfı der Galata	5 Z. 1082
KK.d.. 275/96	Hüseyin b. Mehmed		Merhum Çizmecî Bedreddin Zaviyesi der Kasaba-i Fındıklı	Selh-i M. 1083
KK.d.. 275/100	Mesud		Paşmakçı Şüca Mescid-i Şerifi der Boğazkesen Kalesi der Galata	14 Ra. 1083
KK.d.. 275/110	Mustafa b. Ali		Merhum Hasan Bey Vakfı der Kasaba-i Beşiktaş	12 C. 1083
KK.d.. 275/125	Yahya b. Yusuf		Tezkireci Osman Efendi Mescid-i Şerif der Kuruçeşme tabi-i Galata	29 Za. 1083
KK.d.. 275/126	Mehmed		Merhum Turşucu Sinan Mekteb-i Şerif der Cami-i Kebir Mahallesi der Galata	23 Za. 1083
KK.d.. 275/138	Mustafa b. El-Hac Ali		Kâtip Mehmed Vakfı der Galata Harici	27 S. 1084
KK.d.. 275/144	Beşir b. Receb		Şenlik Dede Cami der Kasaba-i Beşiktaş Müteveffiye Rabia Hatun Vakfı	17 R. 1084
KK.d.. 275/162	Murat Halife		Merhum Osman Ağa Para Vakfı	24 N. 1084

Ruûs Defterlerine Göre Galata Kazası'ndaki Vakıflar (1585-1700)

KK.d.. 268/21	Aişe	Mütevelliye	Tevliyet-i Ali Reis der Mahalle-i Alaca Mescid tabi-i Galata	Evail-i Ca. 1048
KK.d.. 270/68	Mustafa b. Şaban	Cüzhân	Cüzhânlık-ı Cami-i Molla Çelebi der Vakf-ı el-Hac Seyyid Ali tabi-i Fındıklı der Galata	27 S. 1068
KK.d.. 270/69	Şaban b.		Cüzhânlık-ı Acem Ömer Ağa der Tophane	5 Ra. 1068
KK.d.. 275/29	Ali		Hasan Ağa Vakfı der Kasaba-i Kasımpaşa (Piyale Paşa Gazinin Mülhakatından)	29 Za. 1081
KK.d.. 275/103	Mehmed b. Ali		Şahuban Mekteb-i Şerifi Vakfı der Cami-i Kebir Mahallesi tabi-i Galata	Selh-i Ra. 1083
KK.d.. 275/143	Dostiyaz		Galata Mokinoz(?) Evkâfı	22 R. 1084
KK.d.. 275/160	Mehmed Halife b. Yusuf		Merhum Sarkizade Ahmed Efendi Vakfı der Rumeli Hisarı Kayalar Mevki	6 N. 1084
KK.d.. 270/76	İbrahim		Cüzhân ve Muarrif	Cüzhânlık ve Muarriflik-i Cami-i Hasan Efendi Kasaba-i Kasımpaşa
A.RSK.d.. 1526/92	Mustafa	Câbî	Tevliyet-i Hacı Ahmed der Kasımpaşa	6 Ş. 1064
A.RSK.d.. 1529/23	Muharrem		Tevliyet-i Evkâf-ı Cafer Beyzade der Hacı der Beşiktaş	8 B. 1065
KK.d.. 217/40	Mehmed b. Mahmud		Tevliyet-i Evkâf-ı Çeşme-i Mehmed Ağa der Beşiktaş	22 S. 1071
A.RSK.d.. 1531/16	Salih	Kâtip	Tevliyet-i Evkâf-ı Mehmed Kapudan der kaza-i Galata	Evahir-i S. 1066
KK.d.. 217/95	Mehmed Ağa		Tevliyet-i Evkâf-ı Hacı İbrahim Paşa der Galata	28 M. 1072
KK.d.. 275/129	İbrahim Halife b. Abdülmenan		Kuloğlu Mescidi der Galata	7 N. 1084
A.RSK.d.. 1517/55	-	Dersiam	Tevliyet-i Kâtip-i Mehmed Çelebi der Galata	9 N. 1056
A.RSK.d.. 1529/36	Şerafettin		Cibâyet-i Evkâf-ı Faslı Ali Paşa der Tophane	18 N. 1065
A.RSK.d.. 1529/37	Seyyid Ahmed	Tali-i Sure-i Nebe	Dersiamlık der Cami-i Ebu'l-Fazl der Tophane	24 N. 1065
KK.d.. 270/71	Mustafa	Vaiz	Vaizlik-i Cami-i Merhum Avni Efendi Haric-i Galata	12 Ra. 1068
KK.d.. 275/43	-	Sebilci	Merhum Topçu İsmail Efendi Vakfı Merhum Mustafa Ağa Mescidi Yakınındaki Sebilhane der Kasaba-i Kasımpaşa	4 S. 1082
KK.d.. 275/104	Mehmed	Nazır	Merhum Muhsin Ağa Vakfı der Kasaba-i Kasımpaşa tabi-i Galata	4 Ca. 1083
KK.d.. 275/129	Mehmed b. Mustafa	Müezzin	Merhum Yahya Efendi Evkâfı der Kasaba-i Beşiktaş	13 M. 1084